

Gminna Strategia
Rozwiązywania Problemów Społecznych
w Mieście Wisła na lata 2016-2024

Spis treści

I. WSTĘP 4

I.1. Podstawy prawne 4

I.2. Zgodność z prawem wspólnotowym, strategiami europejskimi, krajowymi, lokalnymi 5

I.3. Proces tworzenia strategii 12

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY WISŁA 14

II.1. Położenie i powierzchnia 14

II.2. Dane demograficzne 14

II.3. Zasoby mieszkaniowe 16

II.4. Edukacja 17

II.5. Zdrowie 18

II.6. Kultura, sport ,turystyka 20

II.7. Bezpieczeństwo i porządek publiczny 22

II.8. Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe 24

II.9. Pomoc społeczna 25

III. CHARAKTERYSTYKA, DIAGNOZA I PROGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA WISŁY 34

III.1. Ubóstwo 35

III.2. Bezdomność 39

III.3. Niepełnosprawność 40

III.4. Bezrobocie 43

III.5. Długotrwała i ciężka choroba 47

III.6. Przemoc w rodzinie 47

III.7. Alkoholizm 48

III.8. Narkomania 50

III.9. Starość 51

III.10. Prognoza Problemów Społecznych 52

III.11. Analiza SWOT 54

IV. PROGRAM ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE WISŁA W LATACH 2016-2024 59

IV.1. Misja –cel główny strategii 59

IV.2. Strategiczne cele szczegółowe i działania 60
Cel strategiczny nr 1. . Wsparcie rodziny i ograniczenie wykluczenia społecznego dzieci i młodzieży 61
Cel strategiczny nr 2 Aktywizacja i integracja ze środowiskiem lokalnym grup zagrożonych wykluczeniem społecznym 63
Cel strategiczny nr 3: Poprawa warunków funkcjonowania i aktywizacja osób niepełnosprawnych i starszych 66
Cel strategiczny nr 4: Partnerstwo na rzecz budowy kapitału społecznego 68

V. FINANSOWANIE ,MONITOROWANIE I SYSTEM AKTUALIZACJI STRATEGII 69

I. Wstęp

I.1. Podstawy prawne

Obowiązek opracowania i realizacji Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r.,poz.163 z późn. zm.).Różnorodność problemów społecznych występujących w mieście Wisła powoduje konieczność wzięcia pod uwagę uregulowań prawnych zawartych w innych aktach, które mają wpływ na konstrukcje dokumentu i realizowane zadania społeczne w przyszłości. Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych oprócz ustawy o pomocy społecznej, nawiązuje i korzysta z rozwiązań następujących innych aktów prawnych:

- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2015r.,poz 1515 z późn. zm.)
- Ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r.,Nr 127, poz.721 z późn. zm.),
- Ustawę z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r., poz. 1356 z późn. zm.),
- Ustawę z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r., poz.124 z późn.zm.),
- Ustawę z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r.Nr 69, poz. 415 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U z 2010r.Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.),
- Ustawę z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn.zm.),
- Ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.).

- Ustawę z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86 poz.732 z 2005 r. z późn. zm.).
- Ustawę z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz.734 z 2001 r. z późn. zm.)
- Obejmuje charakterystykę i diagnozę problemów społecznych w mieście. Wskazuje główne kierunki działań w obszarach problemowych w sferze polityki społecznej realizowanej w poszczególnych grupach osób

I.2. Zgodność z prawem wspólnotowym, strategiami europejskimi, krajowymi, lokalnymi

Strategię utworzono w oparciu o najważniejsze dokumenty wyznaczające cele w dziedzinie polityki społecznej:
-Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategia Europa 2020 stanowi strategię wzrostu Unii Europejskiej w kolejnych latach. Zakłada ona potrzebę stworzenia inteligentnej i zrównoważonej gospodarki, która sprzyja włączeniu społecznemu. W perspektywie roku 2020 wyznaczonych zostało 5 celów obejmujących:

- zatrudnienie (75% osób w wieku 20-64 lat powinno mieć pracę),
- badania i rozwój oraz innowacje (na inwestycje w badania i rozwój oraz w innowacje,
- powinniśmy przeznaczać 3 % PKB Unii – łącznie ze środków publicznych i prywatnych),
- zmiany klimatu i energię (ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 20% w stosunku do poziomu z roku 1990, 20% energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych, a efektywność energetyczna powinna wzrosnąć o 20%),
- edukację (odsetek młodych ludzi przedwcześnie porzucających naukę nie powinien przekraczać 10%, a co najmniej 40% osób w wieku 30-34 powinno mieć wykształcenie wyższe),
- ubóstwo i wykluczenie społeczne (zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o co najmniej 20 mln).

Należy przyjąć, że realizacja celów Strategii przyczyni się do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie.

-Komunikat Komisji Europejskiej „Inicjatywa na rzecz przedsiębiorczości społecznej”

Komunikat wydany został w dniu 25 października 2011 r. Komisja Europejska zwraca uwagę na znaczącą rolę jaką ekonomia społeczna odgrywa w strategii „Europa 2020" w aspekcie zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego. W gospodarce społecznej w UE zatrudnionych jest ok. 11 mln osób, co stanowi 6% całkowitego zatrudnienia. Komisja Europejska zaproponowała w Komunikacie szereg rozwiązań zmierzających do wzmocnienia roli ekonomii społecznej. Działaniami tymi są:

1) poprawa dostępu do finansowania realizowana przez:
   - uznanie przedsiębiorstw społecznych za priorytet inwestycyjny Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (dalej EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (dalej EFS),
   - utworzenie ram dla etycznych funduszy inwestycyjnych,
   - łatwiejszy dostęp do mikrokredytów,
2) poprawa promocji ekonomii społecznej za pomocą:
   - zwiększenia rozpoznawalności ekonomii społecznej,
   - utworzenia publicznej bazy danych oznakowań i certyfikatów oraz platformy wymiany danych i informacji,
   - zestawienia dobrych praktyk,
3) poprawa otoczenia prawnego zakładająca m.in.:
   - silniejsze wykorzystanie elementu jakości w procedurze zamówień publicznych,
   - uproszczenie stosowania zasad pomocy publicznej w przypadku usług społecznych i lokalnych,
   - zwiększenie znaczenia kryteriów i warunków pracy w zamówieniach publicznych.

Należy przyjąć, że realizacja celów strategii przyczyni się do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie, w szczególności w zakresie poprawy promocji ekonomii społecznej.

- Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie polityki UE i wolontariatu: Uznanie i propagowanie wolontariatu transgranicznego w UE

Komun

ikat został wydany w dniu 20 września 2011 r. Komisja podkreśla znaczenia wolontariatu dla tworzenia i rozwijania kapitału ludzkiego i społecznego. Uznaje go za jeden z kluczowych czynników integracji i wzrostu zatrudnienia oraz element poprawy spójności społecznej. Zaznacza, że wolontariusze uczestniczą w kształtowaniu społeczeństwa europejskiego, a część z nich aktywnie współtworzy Europę obywatelską. Ponadto wolontariat przyczynia się do realizacji strategii „Europa 2020" (w szczególności do osiągnięcia do roku 2020 docelowej

stopy zatrudnienia w UE, wynoszącej 75%). Dzieje się tak, gdyż wolontariat umożliwia zdobywanie i podnoszenie kompetencji oraz przystosowywanie się do zmian na rynku pracy. Należy przyjąć, że realizacja celów strategii przyczyni się do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie w szczególności w zakresie promowania i rozwoju wolontariatu.

-Raport Polska 2030

Raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe" stanowi podstawę diagnostyczną dla przygotowywanych strategii rozwoju. Wskazuje wyzwania w perspektywie do 2030 roku:

- wzrost i konkurencyjność,
- sytuacja demograficzna,
- wysoka aktywność zawodowa oraz adaptacyjność zasobów pracy,
- odpowiedni potencjał infrastruktury,
- bezpieczeństwo energetyczno-klimatyczne,
- gospodarka oparta na wiedzy i rozwój kapitału intelektualnego,
- solidarność i spójność regionalna,
- poprawa spójności społecznej,
- sprawne państwo
- wzrost kapitału społecznego Polski.

Wskazuje się także na pięć kluczowych czynników rozwoju kraju w perspektywie roku 2030:

- warunki dla szybkiego wzrostu inwestycji,
- wzrost aktywności zawodowej i mobilności Polaków,
- rozwój produktywności i innowacyjności,
- efektywna dyfuzja rozwoju w wymiarze regionalnym i społecznym,
- wzmocnienie kapitału społecznego i sprawności państwa.

W aspekcie rozwoju kapitału społecznego, podkreśla się rosnące znaczenie usieciowienia społeczeństwa, niosące za sobą zmianę dotychczasowych więzi społecznych. Podkreślona jest rola nowoczesnych form komunikacji masowej rewolucjonizujących komunikację publiczną. Wzrost kapitału społecznego wymaga stymulowania wzrostu wzajemnego zaufania, naprawy infrastruktury instytucjonalnej państwa, zwiększenia troski o dobro wspólne, poprawy jakości przestrzeni i debaty publicznej, wspierania aktywności obywatelskiej – indywidualnej oraz zinstytucjonalizowanej – oraz zwiększenia roli potencjału kreatywnego i intelektualnego.

-Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju

Celem Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju (dalej DSRK) jest analiza oraz charakterystyka warunków niezbędnych dla rozwoju Polski w kluczowych obszarach na tle UE oraz procesów gospodarczych zachodzących w świecie. Na tej podstawie sformułowane są wnioski oraz ich przełożenie na konkretne decyzje oraz propozycje powiązanych z nimi projektów. W DSRK przedstawiono wizję rozwojową w perspektywie do roku 2030, identyfikuje się wyzwania stojące przed gospodarką i społeczeństwem oraz trzy obszary strategiczne: konkurencyjności i innowacyjności (modernizacji), równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji) oraz efektywności i sprawności państwa. Celem jest rozwój mierzony poprawą jakości życia Polaków (wzrost PKB na mieszkańca w relacji do najbogatszego państwa UE i zwiększenie spójności społecznej) dzięki stabilnemu, wysokiemu wzrostowi gospodarczemu, co pozwala na modernizację kraju.

W DSRK wskazano 11 celów strategicznych, od których zależy rozwój cywilizacyjny kraju oraz powiązane z nimi projekty do realizacji. W części dotyczącej kapitału społecznego znajdują się m.in.:

- stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej,
- wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Należy przyjąć, że realizacja celów strategii przyczyni się do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie.

-Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020 (dalej ŚSRK 2020) jest elementem nowego systemu zarządzania rozwojem kraju, którego fundamenty zostały określone w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W dokumencie, odnosząc się do kluczowych decyzji zawartych w ŚSRK, wskazuje się strategiczne zadania państwa, których podjęcie jest konieczne w perspektywie najbliższych 10 lat, w celu wzmocnienia procesów rozwojowych. Dokument stanowi bazę dla 9. strategii zintegrowanych. W SRK 2020 wytyczono obszary strategiczne, w których koncentrować się będą główne działania oraz określono, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie średniookresowej w celu przyspieszenia procesów rozwojowych.

W perspektywie niniejszego dokumentu strategicznego szczególnie istotne są:

- wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela,
- rozwój kapitału ludzkiego,
- integracja społeczna,

- zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych.

Należy przyjąć, że realizacja celów strategii przyczyni się do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie.

-Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2011-2020

Dokument obejmuje zagadnienia partycypacji społecznej i aktywności obywatelskiej. W ramach tego obszaru mają być realizowane działania zmierzające do poprawy mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne. Przyjmuje się, że proces wdrożenia strategii będzie obejmował takie działania jak:

- projekty realizowane przez organizacje społeczne w zakresie edukacji obywatelskiej,
- upowszechnienie i wdrażanie rozwiązań zwiększających kontrolę społeczną nad działaniami administracji publicznej wszystkich szczebli,
- stałe podnoszenie wiedzy i umiejętności przedstawicieli organizacji pozarządowych (zarządy, pracownicy) w zakresie zarządzania organizacją, a w szczególności zarządzania zasobami ludzkimi i finansami,
- różnorodne formy zachęcania obywateli do zwiększania swojej aktywności na forum publicznym,
- rozwijanie i promocja indywidualnej filantropii, wolontariatu, jak i społecznej odpowiedzialności biznesu,
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej i innych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i zawodowemu, w tym różnorodnych form samopomocy,
- stworzenie rozwiązań zmierzających do wypracowania i wdrożenia systemu wsparcia dla poradnictwa prawnego i obywatelskiego,
- ułatwienie działalności organizacji obywatelskich,
- wsparcie dla ruchów społecznych, grup nieformalnych.

Należy przyjąć, że realizacja celów strategii przyczyni się także do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie.

-Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej, stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
- wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

W ramach kilkunastu obszarów życia społecznego wyznaczonych w Narodowej Strategii Integracji Społecznej sformułowano następujące priorytety:

- wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym,
- poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim,
- upowszechnienie kształcenia wyższego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy,
- rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci,
- radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego,
- ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych,
- ograniczenie bezrobocia długookresowego,
- zmniejszenie bezrobocia młodzieży,
- zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie liczby uczestników w aktywnej polityce rynku pracy,
- upowszechnienie kształcenia ustawicznego,
- wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności,
- powszechne ubezpieczenie zdrowotne,
- kobiety i dzieci objęte programami zdrowia publicznego,
- wzrost dostępu do lokali (mieszkań) dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością,
- dostęp do pracowników socjalnych,
- rozwój pomocy środowiskowej – zwiększenie liczby osób objętych usługami pomocy środowiskowej,
- zaangażowanie obywateli w działalność społeczną,
- realizacja NSIS przez samorządy terytorialne,
- dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

Należy przyjąć, że realizacja celów strategii przyczyni się także do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie.

-Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020

Ze względu na swój dalekosiężny charakter strategia budowana na poziomie lokalnym musi uwzględniać i brać pod uwagę przesłanki zawarte w dokumentach strategicznych podmiotów, z którymi gmina współpracuje na zasadzie partnerstwa. Jednym z nich jest samorząd województwa śląskiego. „Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020" pozwala zaplanować działania województwa z zakresu polityki społecznej w taki sposób, aby przeciwdziałać najistotniejszym zagrożeniom społecznym przy aktywnym udziale samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych. Zagrożenia takie, jak negatywne skutki ubóstwa i zjawisko wykluczenia społecznego, to wyzwania nie tylko dla Śląska, ale również dla społeczeństwa współczesnej Europy.

W trakcie prac nad Strategią dokonano diagnozy sytuacji społecznej w województwie śląskim, na podstawie której wyznaczono następujące obszary priorytetowe dla polityki społecznej:

- wspieranie rodzin w pełnieniu ich funkcji,
- rozwój ekonomii społecznej jako instrumentu aktywnej polityki społecznej,
- wspieranie działań na rzecz ochrony dzieci i młodzieży przed zjawiskami dezorganizacji społecznej,
- tworzenie warunków sprzyjających aktywizacji osób niepełnosprawnych,
- przełamywanie barier w aktywizacji osób starszych,
- wspieranie działań na rzecz integracji systemu pomocy społecznej. Rozwój systemu kształcenia ustawicznego kadr służb pomocy społecznej,
- bezpieczeństwo publiczne.

W oparciu o powyżej przedstawione priorytety polityki społecznej województwa śląskiego oraz cel główny wyznaczono następujące cele strategiczne:

- wzmocnienie polityki prorodzinnej,
- wyrównywanie szans wychowawczych i edukacyjnych dzieci i młodzieży,
- wspieranie osób starszych w pełnieniu ról społecznych,
- wzmacnianie równych szans osób niepełnosprawnych,
- wspieranie działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- wzmacnianie bezpieczeństwa publicznego.

Należy przyjąć, że realizacja celów strategii przyczyni się także do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie.

-Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Cieszyńskiego na lata 2007-2020

Celem głównym strategii jest przeciwdziałanie marginalizacji oraz kompleksowe rozwiązywanie problemów w obszarze pomocy społecznej i wpisuje się ona w cele ujęte w przyjmowanym dokumencie.

-Strategia Rozwoju Miasta Wisła do 2020 roku

Strategia Rozwoju Miasta Wisła do roku 2020 jest podstawowym wieloletnim dokumentem programowym samorządu, który zawiera wizje rozwoju i ukierunkowującym jej działania w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego. Kluczowe założenia strategii są bezpośrednio spójne z istotnymi dokumentami obowiązującymi na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym i wpisuje się w cele ujęte w przyjmowanym dokumencie.

I.3. Proces tworzenia strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w konsekwencji doprowadzić do integracji społecznej. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2024 rozwijając myśl planistyczną zawartą w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007-2015 jest w znacznej mierze zbliżona układem do dokumentu poprzedniego, choć pojawiają się zmiany zarówno w zakresie prognozy, jak i sposobu wdrażania planowanych działań.

Dokument zwiera diagnozę sytuacji społecznej i prognozę zmian problemów społecznych w perspektywie do roku 2024. Identyfikacja najważniejszych kwestii społecznych została skonstruowana na podstawie przedłożonych materiałów statystycznych i urzędowych a także instrumentów analizy strategicznej, do których należy zaliczyć identyfikację mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (SWOT). Z diagnozy wynikają obszary problemowe, nad którymi winna skupić się lokalna polityka społeczna. Ujęte w formę misji, celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań, w sposób praktyczny wyznaczają działania poszczególnych podmiotów. Część programowa została ujęta w formie tabelarycznej, zawierającej cele, kierunki oraz realizatorów poszczególnych działań, czas ich realizacji oraz wskaźniki ich wykonania.

Dokument został przygotowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Wisła przy współpracy zespołu osobowego utworzonego Zarządzeniem Nr Or.0050.52.2015 Burmistrza Miasta Wisła z dnia 2 kwietnia 2015 roku w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania Strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2016-2024 i konsultowany z mieszkańcami miasta.

II. Charakterystyka Gminy Wisła

II.1. Położenie i powierzchnia

Miasto Wisła jest miejscowością położoną w Beskidzie Śląskim, na terenie Śląska Cieszyńskiego, w rozgałęzionej dolinie rzeki Wisły. Od zachodu graniczy z Republiką Czeską, od północy z miastem Ustroń, gminą Brenna, gminą Szczyrk, od wschodu z gminami Lipową, Radziechowy – Wieprz, Milówką, a od południa z gminą Istebna.

Wisła otoczona jest pasmami górskimi o wysokości bezwzględnej od 640 do 1221 m n.p.m. Centrum Wisły położone jest natomiast na wysokości około 430 m n.p.m. Od zachodu miasto otacza pasmo Czantorii Wielkiej (995 m n.p.m.) ciągnącej się przez Soszów Wielki (886 m n.p.m.), Wielki Stożek (928 m. n.p.m.) i okalające dalej miasto od południa do przełęczy Kubalonka (760 m n.p.m.). Od południowego wschodu rozciąga się 37-kilometrowe pasmo Baraniej Góry (1220 m n.p.m.) od Karolówki (971 m n.p.m.) poprzez Baranią Górę, Magurkę Wiślańską (1140 m. n.p.m.) do Malinowskiej Skały (1152 m n.p.m.). Odgałęzienie tego głównego pasma Beskidu Śląskiego to pasmo Równicy, które okala miasto od wschodu od Przełęczy Salmopolskiej (934 m n.p.m.) do Trzech Kopców Wiślańskich (803 m n.p.m.).

Układ pasm górskich i wymuszony geograficznie system cieków wodnych sprawił, iż sieć osadnicza głównie rozwinęła się w 5 największych dolinach w postaci osadniczej zabudowy łańcuchowej stanowiących dzisiaj osiedla Centrum, Czarnego, Głębiec, Jawornika i Malinki. Wisła jest miejscowością o dużej rozpiętości przestrzennej i rozproszeniu sieci osadniczej o czym świadczą między innymi odległości drogowe pomiędzy poszczególnymi punktami miasta, tj.:

- Wisła Obłaziec /granica miasta/ - Wisła przełęcz Kubalonka (ok. 13 km)
- Wisła Obłaziec /granica miasta/ - Wisła przełęcz Salmopolska /granica miasta/ (ok. 17,5 km),

Całkowita powierzchnia miasta wynosi ponad 110 km² (11 026 ha). Wisła jest zalesiona na 75 % swojej powierzchni.

II.2. Dane demograficzne

Według danych statystycznych liczba stałych mieszkańców miasta Wisła na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła **11.198 osób**. Średnia gęstość zaludnienia wyniosła 102 osoby/km². Na 100 mężczyzn przypadało 107 kobiet.

Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym wynosi **1956** osób.

Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosi **6911** osób.

Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wynosi **2331** osób.

Liczba mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 62,0.

Tabela 1 Zestawienie grup ekonomicznych mieszkańców miasta Wisły z uwzględnieniem płci.

Zestawienie mieszkańców Wisły w latach 2010-2015 z uwzględnieniem płci						
Wyszczególnienie						
LATA	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem	11346	11351	11333	11261	11261	11198
w wieku przedprodukcyjnym	2076	2017	1975	1996	1996	1956
w wieku produkcyjnym	7135	7155	7126	6993	6993	6911
w wieku poprodukcyjnym	2135	2179	2232	2272	2272	2331
Kobiety	5858	5853	5852	5801	5801	5780
w wieku przedprodukcyjnym 0-17	1026	972	966	976	976	954
w wieku produkcyjnym 18-59	3441	3457	3411	3326	3326	3281
w wieku poprodukcyjnym 60 lat i więcej	1391	1424	1475	1499	1499	1545
Mężczyźni	5488	5498	5481	5460	5460	5418
w wieku przedprodukcyjnym 0-17	1050	1045	1009	1020	1020	1002
w wieku produkcyjnym 18-64	3694	3698	3715	3667	3667	3630
w wieku poprodukcyjnym powyżej 65 lat	744	755	757	773	773	786
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 w wieku produkcyjnym	59,02	58,64	59,04	61,03	61,03	62,03
Liczba mieszkańców w wieku 61-70 lat		1130	1173	1207	1244	1317
Liczba mieszkańców w wieku 71-80 lat		822	822	845	839	802
Liczba mieszkańców w wieku 81 lat i więcej		344	370	398	419	433
Ogółem		2296	2365	2450	2502	2552

Dane z oceny zasobów za lata 2013, 2014,2015

Pomimo nieznacznej przewagi kobiet w omawianej populacji, mężczyźni przeważają w grupie ekonomicznej osób w wieku produkcyjnym.

Wśród 6911 osób w wieku aktywności zawodowej liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 444 co stanowi 6,42 % mieszkańców w wieku aktywności zawodowej.

Mieszkańcy miasta Wisły zatrudnieni są jako najemcy znajdują też zatrudnienie w prowadzonej samodzielnie działalności gospodarczej.

Tabela 2 Podmioty w rejestrze REGON na 10 tyś. mieszkańców w wieku produkcyjnym

Wyszczególnienie	Wisła 2012	Wisła 2013	Wisła 2014	Powiat 2014
Podmioty w rejestrze REGON na 10 tyś. mieszkańców w wieku produkcyjnym	2400	2490	2506	1755

Dane -Urząd Statystyczny K-ce

II.3. Zasoby mieszkaniowe

Różnie w poszczególnych okresach kształtował się rozwój mieszkalnictwa na terenie miasta Wisły. Główny podstawowy zasób mieszkaniowy na terenie miasta tworzy budownictwo indywidualne. Rozwój budownictwa mieszkaniowego obrazuje poniższa tabela.

Tabela 3 Mieszkania oddane do użytku w latach 2013-2014.

Wyszczególnienie	Rok 2013	Rok 2014
Ogółem	34	25
W tym :		
Indywidualne	34	25
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	0	0

Opracowano w/g danych Urzędu Statystycznego Katowice

Tabela 4 Charakterystyka mieszkań zamieszkałych według oddania ich do użytku oraz ich wyposażenia w instalacje na przestrzeni lat 2012-2014 w stosunku do średniej powiatu w udziale procentowym % ogółu ludności.

Wyszczególnienie	Wisła 2012	Wisła 2013	Wisła 2014	Powiat 2014
Mieszkania oddane do użytku na 1 tyś. mieszkańców	20	30	22	30
Ludność w % ogółu ludności korzystająca z instalacji				
Wodociągowej	38,2	40,0	42,9	81,3
kanalizacyjnej	57,5	58,4	61,9	59,5
gazowej	72,7	72,5	72,4	74,5

Opracowano w/g danych statystycznych GUS.

Ogólna ilość mieszkań w roku 2013 wyniosła 4772 mieszkania zaś w roku 2014 4795 mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa na jedno mieszkanie wynosi 106m^2.

Budynki wielorodzinne są głównie własnością Spółdzielni Mieszkaniowej „Zacisze" oraz Miasta Wisła, natomiast jednorodzinne są w głównej mierze własnością osób fizycznych.

Tabela 5 Zasoby mieszkaniowe Gminy Wisła w latach 2010-2015

Zasoby mieszkaniowe Gminy Wisła lata 2010-2015						
ROK	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba mieszkań w zasobie gminy	105	105	96	107	99	99
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie z zasobów	25	26	33	7	2	6
Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	6	6	6	6	7	8
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie socjalne	9	11	14	15	26	28

Opracowano w oparciu o ocenę zasobów

II.4. Edukacja

Na terenie miasta Wisły działają :

Tabela 6 Zestawienie dla poszczególnych lat szkolnych

EDUKACJA	2010/2011	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Placówki wychowania przedszkolnego	9	9	9	10
w tym przedszkola	5	5	5	6
Miejsca w przedszkolach	197	192	200	246
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	276	285	315	306
w tym w przedszkolach	189	183	207	222
Szkoły podstawowe	5	5	5	5
Uczniowie szkół podstawowych	611	630	619	634
Szkoły gimnazjalne	2	2	1	1
Uczniowie szkół gimnazjalnych	281	281	271	277
Liczba uczniów przypadających na 1 oddział w szkołach				
Podstawowych	20	20	20	19
Gimnazjalnych	20	19	23	23

Opracowano na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Katowicach

Tabela 7 Zestawienie szczegółowe dla poszczególnych placówek oświatowych

Placówka	ZS nr1				ZSP 1				ZSP 2			
Rok	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
ilość oddziałów	20	19	20	22	20	9	10	10	9//1	9	9	9
ilość uczniów	459	452	460	489	459	216	209	195	187/25	171	178	185
ilość etatów	61,33	59,2	58,54	64,05	61,33	28,87	28,8	24,41	27,9	24,86	25,86	24,86
Placówka	SP5				P2				SP2			
Rok	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
ilość oddziałów	7	7	7	7	3	3	3	3	6	7	7	7
ilość uczniów	131	135	131	139	64	68	68	70	79	87	84	90
ilość etatów	23,83	23,6	24,06	27,23	9,18	9,09	8,28	10,08	21,63	20,56	20,23	21,66
Placówka	P3				Ogółem							
Rok	2012	2013	2014	2015	2012	2013		2014		2015		
ilość oddziałów	2	2	2	2	55	56		58		60		
ilość uczniów	50	48	45	43	1114	1177		1175		1211		
ilość etatów	9,25	9,34	9,18	9,33	171,98	175,52		174,95		185,62		

Sporządzono w oparciu ocenę zasobów

Edukację dzieci i młodzieży prowadzą też:

Liceum Ogólnokształcące Wisła Pl. Hoffa

Zespół Szkół Gastronomiczno Hotelarskich Wisła ul. Reymonta

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia Wisła ul.1 Maja

Społeczne Ognisko Muzyczne im. Jerzego Drozda, Wisła ul.1 Maja - umożliwia dzieciom i młodzieży w różnym wieku, uzdolnionym muzycznie, zdobywanie umiejętności gry na różnych instrumentach i poszerzania wiedzy muzycznej. Ognisko prowadzi również klasę śpiewu rozrywkowego. Zdobyta wiedza dodaje uczniom pewności siebie oraz sprawia wiele satysfakcji i daje dużo radości Rodzicom i Nauczycielom.

Odczuwalny jest brak opieki medycznej w placówkach szkolnych w zakresie profilaktyki m.in.. stomatologicznej, wad postawy.

Uczniowie otrzymują wsparcie w formie stypendiów socjalnych ich wysokość na przestrzeni lat 2012-22201115 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8 Stypendia socjalne dla uczniów

wyszczególnienie	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Liczba osób	73	77	115	71
Kwota świadczeń w złotówkach	42.852,-	49.296,-	56.706,-	47.333,-

II.5. Zdrowie

Opieka zdrowotna na terenie miasta Wisły według danych statystycznych obejmujących rok 2014 prowadzona jest przez siedem przychodni. Na jedną funkcjonującą w gminie przychodnię przypadało około 1600 osób. Ponadto funkcjonują w mieście prywatne specjalistyczne gabinety lekarskie zatrudniające pojedynczych specjalistów.

Pielęgniarki środowiskowe prowadzą swoją działalność na podstawie praktyk prywatnych i zawartych indywidualnych kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Mieszkańcy naszego miasta korzystają ponadto z opieki lekarskiej innych placówek służby zdrowia głownie tych zlokalizowanych na terenie powiatu Cieszyńskiego, oraz województwa Śląskiego.

Zatrudnienie personelu medycznego w powiecie Cieszyńskim na tle województwa Śląskiego przedstawia poniższa tabela sporządzona na podstawie rocznych sprawozdań MZ 88.

Tabela 9 Personel medyczny ze średnim wykształceniem zatrudniony ogółem w powiecie Cieszyńskim na tle Województwa Śląskiego w roku 2013 stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Pielęgniarki	Położne	Felczerzy	Technicy dentystyczni	Technicy Farmaceutyczni	Technicy elektroniki	Technicy analityki	Technicy elektroradiologii

						medycznej	medycznej	
STAN w dniu 31 XII- OGÓŁEM								
Śląskie	17716	1555	8	98	234	41	1157	1263
Powiat								
cieszyński	663	34		5	6		32	28
Wskaźnik na 10000 ludności								
Śląskie	38,5	3,4	0,02	0,2	0,5	0,1	2,5	2,7
Powiat								
cieszyński	37,4	1,9		0,3	0,3		1,8	1,6

Wyszczególnienie	Technicy fizjoterapii	Technicy masażyści	Instruktorzy higieny	Instruktorzy terapii zajęciowej	Higienistki szkolne	Asystentki stomatologiczne	Ratownicy medyczni
STAN w dniu 31 XII- OGÓŁEM							
Śląskie	906	219	95	196	94	643	658
Powiat							
cieszyński	91	15		3	7	18	13
Wskaźnik na 10000 ludności							
Śląskie	2	0,5	0,2	0,4	0,2	1,4	1,4
Powiat							
cieszyński	5,1	0,8		0,2	0,4	1	0,7

Sporządzono w oparciu o dane Urzędu Statystycznego K-ce

Tabela 10 Personel Medyczny z wyższym wykształceniem zatrudniony ogółem w powiecie Cieszyńskim na tle Województwa Śląskiego w 2013 Roku. Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Lekarze	Lekarze stomatolodzy	Farmaceuci	Diagności laboratoryjni
STAN w dniu 31 XII				
Śląskie	10657	1301	3202	858
Powiat				
cieszyński	346	37	130	25
STAN w dniu 31 XII Wskaźnik na 10000 ludności				
Śląskie	23,2	2,8	7	1,9
Powiat				
cieszyński	19,5	2,1	7,3	1,4

Wyszczególnienie	Pielęgniarki z wyższym wykształceniem	Położne z wyższym wykształceniem	Psycholodzy	Logopedzi	Ratownicy Medyczni z wyższym wykształceniem
STAN w dniu 31 XII					
Śląskie	6744	997	516	96	404
Powiat					
cieszyński	254	24	16	3	60
STAN w dniu 31 XII Wskaźnik na 10000 ludności					
Śląskie	17,7	2,2	1,1	0,2	0,9
Powiat					
cieszyński	14,3	1,4	0,9	0,2	3,4

Sporządzono w oparciu o dane Urzędu Statystycznego K-ce

Na terenie miasta działa siedem aptek.

Rozpowszechnione tzw. choroby cywilizacyjne są najczęstszym powodem hospitalizacji. Należą do nich choroby układu krążenia, nowotwory, choroby układu oddechowego, trawiennego one też stanowią najczęstszą przyczynę zgonów.

Sporządzona na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Katowicach tabela przedstawia sytuacje w zakresie urodzeń, zgonów oraz przyrostu naturalnego odnotowanego w latach 2013-2014 na terenie miasta Wisły oraz sąsiadującego z Wisłą, Miasta Ustronia i Gminy Istebna.

Tabela 11 Przyrost naturalny w Gminie Wisła i gminach sąsiednich w latach 2013-2014

	Rok 2013			Rok 2014		
Wyszczególnienie	Wisła	Ustroń	Istebna	Wisła	Ustroń	Istebna
Urodzenia	114	159	197	111	123	163
Urodzenia na 1 tyś. mieszkańców	10,1	9,9	16,5	9,9	7,6	13,7
Zgony	109	175	98	105	160	100
Zgony na 1 tyś. mieszkańców	9,6	10,9	8,2	9,4	9,9	8,4
Przyrost naturalny	5	-16	99	6	-37	63
Przyrost naturalny na 1 tyś. mieszkańców	0,44	-0,99	8,3	0,54	-0,22	5,28

II.6. Kultura, sport ,turystyka

Działające w mieście instytucje kultury to :

Wiślańskie Centrum Kultury- jest instytucją kultury Gminy Wisła siedzibą w Wiśle przy pl. B. Hoffa 3. Podstawowe cle to: zaspokajanie kulturalnych potrzeb mieszkańców Wisły, zapewnienie rozwoju kultury i współtworzenie jej wartości we współpracy ze społecznym ruchem kultury, informowanie mieszkańców miasta o działalności organów samorządowych, placówek oświatowych, kultury, organizacji i innych podmiotów działających na terenie miasta.

Miejska Biblioteka Publiczna im. J.Śniegonia

Oferta biblioteki to: bogaty księgozbiór dla dzieci i dorosłych, duży wybór audiobooków, szeroki wachlarz czasopism, katalog on-line zbiorów, bibliografie regionalne, pracownia komputerowa, bezpłatny dostęp do internetu, wydawnictwa własne. Organizowane są: spotkania autorskie, warsztaty literacko-plastyczne, spotkania grup dyskusyjnych, zajęcia komputerowe, kursy językowe on-line, spotkania seniorów, wycieczki literackie, konferencje popularnonaukowe, promocje książek, wystawy, pokazy filmowe i multimedialne.

Działalność kulturalną w mieście prowadzą ponadto:

"Grupa Twórców Wiślanie" działała od 1991 r. jako grupa nieformalna, a w roku 1999 zarejestrowała się jako stowarzyszenie. Skupia w większości amatorów mieszkających w Wiśle lub związanych z naszą miejscowością, uprawiających różne dziedziny twórczości

artystycznej: malarstwo na szkle, malarstwo olejne, akwarelowe, pastele, grafikę, rzeźbę, płaskorzeźbę, wypalanki na drewnie, malarstwo witrażowe, zdobienie szkła, pisanki, gobeliny, bukiety z suszu, bibułkarstwo, stroiki, gawędziarstwo, poezję.
Wańcy- męska grupa śpiewacza, działającą od 1933 roku w Wiśle Jaworniku.

Uścieńkowianie- to grupa śpiewacza z Uścieńkowa (dzielnicy Wisły - Nowej Osady), która powstała w 1992 roku.

Tkocze-są grupą śpiewaczą, składającą się z członków jednej rodziny z przysiółka "Do Tkocza", gdzie dawniej mieścił się warsztat tkacki.

Grónie- to męska grupa śpiewacza, składająca się z członków pochodzących z Głębiec i Kopydła. Zespół powstał w1997 roku. .

Czernianie- grupa śpiewacza powstała w 1995 roku w dolinie Czarne.

Stejizbianki- żeńska Grupa Śpiewacza z Centrum

Mali Tkocze- Grupa Dziecięca z Wisły Centrum**.**

Zespół Pieśni i Tańca Wisła- jest jednym z najstarszych zespołów artystycznych Beskidu Śląskiego.Tańczą, grają i śpiewają nieprzerwanie od 65 lat, promującą kulturę naszego regionu na arenie krajowej i międzynarodowej.
Wiślańska Kapela Góralska- działa przy Wiślańskim Centrum Kultury. W swoim repertuarze ma muzykę górali śląska cieszyńskiego z rejonu Wisły oraz Istebnej.

Miejska Orkiestra Dęta w Wiśle Centrum.

Przy miejscowych Parafiach działają, orkiestry kościelne, parafialne chóry mieszane, młodzieżowe zespoły instrumentalne, zespoły wokalne i chórki dziecięce.

Muzeum Beskidzkie

Izba Pracy Twórczej „Chata u Kocjana”

Muzeum Narciarstwa w DW Zimowit

Izba Leśna na Przysłupiu

Działalność kulturalna prowadzona jest też we wszystkich działających w mieście placówkach oświatowych.

Miejskie imprezy kulturalne organizowane są głównie w Amfiteatrze w Parku Kopczyńskiego w Wiśle.

Baza sportowa miasta Wisły to :

Baseny: -basen kryty Hotel „Gołębiowski”

-basen kryty DW „Beskidy”

-basen kryty „Sanatorium Jubilat”

-basen otwarty „Hotel Gołębiowski”

-basen kryty Ośrodka Sportowego „Start”

Boiska i stadion sportowy:

-stadion sportowy Ośrodka Sportowego „Start”

-boisko sportowe Klubu Sportowego „Wisła-Ustronianka” w Jonidle

-boiska przy Szkołach Podstawowych

-boiska przy Zespole Szkół Gastronomiczno Hotelarskich

Wyciąg krzesełkowy na Stożek

Wyciągi narciarskie

Wypożyczalnie nart

Wypożyczalnie rowerów

Liczne szlaki turystyczne.

Wiślańska baza hotelowa jest największą i najbardziej urozmaiconą na terenie Podbeskidzia.

Zarejestrowanych jest 208 obiektów noclegowych o łącznej ilości 8438 miejsc noclegowych.

Rodzaj obiektów oraz ich standard są bardzo zróżnicowane. Są hotele, domy wczasowe, pensjonaty, schroniska, kempingi oraz pokoje gościnne o wysokim i niższym standardzie.

W zakresie obsługi ruchu turystycznego na terenie miasta Wisły działają: PTTK, Biuro Podróży BIS , punkt informacji turystycznej przy Referacie Promocji w Urzędzie Miejskim.

II.7. Bezpieczeństwo i porządek publiczny

W zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego w Wiśle działają :

Policja Wisła – placówka obsługuje teren miasta Wisła i Gminy Istebna.

Straż Miejska – działa jednostka samorządowa miasta Wisła

Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w Centrum, Czarnym, Jaworniku i Malince.

Tabela 12 Wykaz wykroczeń i środków karnych wynikających z poszczególnych ustaw

lp	Rodzaje wykroczeń zawartych w:	Środki oddziaływania wychowawczego (art.41 k.w.)			Mandat						Wniosek do sądu		
					Liczba			Kwota					
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
1	Ustawa kodeks wykroczeń	361	235	225	81	61	27	8050	6750	3300	4	1	1
2	Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmu	30	20	22	21	9	0	2100	900	0	1	0	0
3	Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	6	1	5	0	1	0	0	200	0	0	0	0
4	Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	36	27	103	11	4	41	1100	400	4500	0	0	0
5	Ustawa o odpadach	1	14	21	1	1	3	100	200	300	0	1	0
Razem		434	297	376	114	76	71	11350	8450	8100	5	2	1

*Sprawozdania Straży Miejski*ej

Tabela 13 Działania Straży Miejskiej w latach 2013-2015

Lp	Działalność	ilość		
		2013	2014	2015
1	pojazdy unieruchomione przez zastosowanie urządzenia do blokady kół	16	1	1
2	Osoby doprowadzone do izby wytrzeźwień lub miejsca zamieszkania	7	17	19
3	Ujawnione przestępstwa	1	3	1
4	Osoby ujęte i przekazane policji	3	6	3
5	Zabezpieczone miejsca przestępstwa , katastrofy lub innego zdarzenia albo miejsca zagrożone takim zdarzeniem (zdarzenia, awarie)	10	12	37
6	Chronione obiekty komunalne i urządzenia użyteczności publicznej	4	4	4
7	konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych, lub wartości pieniężnych na potrzeby gminy	254	225	243

Sprawozdania Straży Miejskiej

II.8. Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe

Na terenie miasta Wisły działają następujące organizacje pozarządowe:

-Wiślańska Organizacja Turystyczna -WOT zrzeszająca 60 podmiotów z branży turystyczno-hotelarskiej, działającą na terenie Wisły od 2008 roku.

-Uczniowski Klub Sportowy Centrum Pl.B.Hoffa 5

-Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Cieszynie

-Integracyjne Stowarzyszenie Sportu i Rehabilitacji

-Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze o/Wisła

-Stowarzyszenie Agroturystyczne Ziemi Cieszyńskiej

-Towarzystwo Kulturalne Regionalnego Zespołu Pieśni i Tańca w Wiśle

-Chrześcijańska Służba Charytatywna

-Chrześcijańska Fundacja ELIM

-Stowarzyszenie Wspierające Rozwój ZSGH Teraz Patelniok

-Stowarzyszenie Wspierające Rozwój Szkoły Podstawowej Nr 2 im. A. Mickiewicza w Wiśle

-Wiślańska Akademia Aktywnych

--Polskie Towarzystwo Ewangelickie oddział w Wiśle

-Związek Pszczelarzy w Wiśle

-Związek Emerytów i Rencistów oddział Wisła

-Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Przychodni Rejonowej w Wiśle

-Polski Związek Filatelistów koło nr 26

-Fundacja na Rzecz Rozwoju Miasta Wisła

-Stowarzyszenie OMNIBUS

-Klub Sportowy „Wisła ”

-Koło Gospodyń Wiejskich w Wiśle Czarnym

-Koło Gospodyń Wiejskich w Wiśle Głębcach

-Ochotnicza Straż Pożarna w Wiśle Centrum

-Ochotnicza Straż Pożarna w Wiśle Czarnym

-Ochotnicza Straż Pożarna w Wiśle Jaworniku

-Ochotnicza Straż Pożarna w Wiśle Malince

-Polski Komitet Pomocy Społecznej Oddział w Wiśle

-Stowarzyszenie Twórców „Wiślanie”

-Towarzystwo Miłośników Wisły w Wiśle

-Związek Bojowników o Wolność i Demokrację

Kościoły i związki wyznaniowe

1. Kościół Ewangelicko-Augsburski Wisła – Centrum, ul. 1 Maja 49
2. Kościół Ewangelicko-Augsburski Wisła – Głębce, ul. Spokojna 4,
3. Kościół Ewangelicko-Augsburski Wisła – Malinka, ul. Cieńkowska 5,
4. Kościół Ewangelicko-Augsburski Wisła – Czarne, ul. Cieńków 3,
5. Kościół Ewangelicko-Augsburski Wisła – Jawornik, ul. Jodłowa 6,
6. Kościół Rzymsko-Katolicki Wisła, ul. Lipowa 7,
7. Kościół Rzymsko-Katolicki Wisła, ul. Zielona 4,
8. Kościół Rzymsko-Katolicki Wisła, ul. Kopydło 103a
9. Kościół Zielonoświątkowy, Zbór „Syloe", Wisła, ul. Cieńków 12,
10. Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Wisła, ul Spacerowa 9,
11. Kościół Zielonoświątkowy, Wisła, ul Wyzwolenia 21a,
12. Kościół Metodystyczny, Wisła, ul. Bulwar Księżycowy 17,
13. Kościół Chrześcijan Baptystów, Wisła, ul. Sosnowa 8a,
14. Zbór Stanowczych Chrześcijan, Wisła, ul. Malinczanów 4a,
15. Miejscowa Społeczność Świadków Jehowy – Wisła, ul.Klonowa
16. Towarzystwo „STRAŻNICA" Wisła , ul. Wspólna 5a,
17. Dom Formacyjny Ruchu Światło – Życie, ul. Jodłowa 5, Wisła,
18. Kaplica Sióstr Elżbietanek, ul. Górnośląska 12, Wisła
19. Salezjanie Dom Zakonny Pod Wezwaniem św. Jana Bosko, ul. 1 Maja 4,
20. Kościół Wolnych Chrześcijan, ul. Gościejów 17

II.9. Pomoc społeczna

Pojecie pomocy zarówno w życiu codziennym jak i w literaturze często utożsamiane jest z pojęciem opieki. Pomaganie może być rozumiane jako działanie w różny sposób.
Pomoc polega na współdziałaniu z podmiotem sytuacji trudnej, w realizacji na normalnym poziomie jego aktywności podstawowej, przywracaniu normalności tej instytucji, zapobieganiu aktualizacji sytuacji trudnej albo też na ułatwianiu lub uefektywnianiu sytuacji będących w granicach normy.

Prawa socjalne przysługujące obywatelom polskim określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku. Są to miedzy innymi: prawo obywatela do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy lub pozostawania bez pracy nie z własnej woli nie mających innych środków utrzymania (art.67), prawo osób niepełnosprawnych do pomocy w zabezpieczaniu egzystencji (art.69), prawo do szczególnej

pomocy władz publicznych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej (art.71), obowiązek władzy publicznej do ochrony dziecka przed przemocą okrucieństwem wyzyskiem i demoralizacją oraz prawo dziecka do opieki (art.72 ust.1i2).

Pomoc społeczna jest w swej istocie zinstytucjonalizowaną reakcją społeczną (społeczeństwa, społeczności, grupy) na zjawiska deprywacji społecznej. Deprywacja społeczna jest, zatem powodem i uzasadnieniem istnienia pomocy społecznej. Cechuje ją to, że jest zjawiskiem uniwersalnym, występowała, występuje i będzie występować zawsze; wynika to z naturalnych zróżnicowań i nierówności między ludźmi, ponadto jest zjawiskiem zmiennym w czasie i przestrzeni.

Zakres realizowanego w środowiskach wsparcia regulują liczne obowiązujące akty prawne.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa zadania do realizacji w ramach wsparcia rodzin z dziećmi i osób niesprawnych. Na terenie miasta Wisły zadania te realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Wydatki na ich realizację oraz ich rodzaje i ilość w poszczególnych latach obowiązywania ustawy określa poniższa tabela.

Tabela 14 Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych przez MOPS w Wiśle w latach 2010-2015

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki na świadczenia rodzinne w złotych						liczba świadczeń rodzinnych					
		Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
1.	Zasiłki rodzinne	818914	752593	705239	710676	646801	625185	9510	8800	8084	7219	6628	6317
2.	dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	588341	565115	501077	427111	343104	332522	4371	3965	3605	3062	2671	2481
2.1	urodzenia dziecka	36000	59000	45000	49000	39000	38000	36	59	45	49	39	38
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	257241	234295	201867	154721	98534	104626	667	605	516	399	253	266
2.3	samotnego wychowania dziecka	35440	37230	37740	39920	35130	30560	208	219	222	232	201	172
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	24100	23660	23040	19860	23420	22860	314	305	297	257	303	287
2.4.1	do 5 roku życia	3060	2220	2160	2100	2460	3080	51	37	36	35	41	48
2.4.2	powyżej 5 roku życia	21040	21440	20880	17760	20960	19780	263	268	261	222	262	239
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	57700	53300	48300	43300	40300	36100	577	533	483	433	403	361
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	48020	41070	38490	33190	24480	23436	946	787	709	603	444	414
2.6.1	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	1620	3870	6840	6840	5130	4230	18	43	76	76	57	46

2.6.2	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	46400	37200	31650	26350	19350	19206	928	744	633	527	387	368
2.7	wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	129840	116560	106640	87120	82240	76940	1623	1457	1333	1089	1028	943
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami(w.1+w.2)	1407255	1317708	1206316	1137787	989905	857707	13881	12765	11689	10281	9299	8798
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	375921	388773	383418	369648	366282	352512	2457	2541	2506	2416	2394	2304
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	141475	196976	246619	200665	193039	297000	279	382	481	363	262	249
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy				10920	18720	28652				21	36	56
7.	Świadczenia opiekuńcze (w.4+w.5+6)	517396	585749	630037	581233	578041	678164	2736	2923	2987	2800	2692	2609
8.	Razem (w.3+W.7)	1924651	1903457	1836353	1719020	1567946	1535871	16617	15688	14676	13081	11991	11407
9.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	109000	120000	116000	91000	88000	82000	109	120	116	91	88	82
10.	Razem (w.8+w.9)	2033651	2023457	1952353	1810020	1655946	1617871	16726	15808	14792	13172	12079	11489

Dane ze sprawozdań sporządzanych przez MOPS Wisła

Wsparcie rodzin w zakresie utrzymania tytułu prawnego do korzystania z mieszkań a tym samym ochrona przez bezdomnością to główny cel wsparcia rodzin, o jakim mowa w ***ustawie o dodatkach mieszkaniowych***. Dodatki mieszkaniowe przyznawane są i wypłacane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Charakterystykę udzielanej pomocy w ramach funkcjonowania tej ustawy na przestrzeni lat obejmuje poniższa tabela.

Tabela 15 Charakterystyka udzielanej pomocy w zakresie dodatków mieszkaniowych na przestrzeni lat 2010-2015

Wyszczególnienie	LATA					
Dodatek mieszkaniowy	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kwota świadczeń	82571,74	94448,42	93601,43	90411,2	82400,85	86242,65
ilość świadczeń	384	400	430	408	345	344
ilość osób	37	41	44	40	38	38
w tym						
użytkownikom mieszkań tworzących mieszkaniowy zasób gmin						
kwota	57830,16	67683,79	66677,04	61724,46	61485,74	61472,85
ilość świadczeń	249	286	284	270	238	218
użytkownikom mieszkań spółdzielczych						
kwota	16147,06	21873,16	20844	20966,88	15503,31	15551,75
ilość świadczeń	87	85	102	83	64	73
użytkownikom pozostałych lokali						
kwota	8594,52	4891,47	6080,39	7719,86	5411,8	9218,05

ilość świadczeń	48	29	44	55	43	53

Tabelę sporządzono w oparciu o dane MOPS Wisła

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązała gminy do prowadzenia szerszej i intensywniejszej pracy z rodziną. Wprowadzono asystentów rodzin niewydolnych wychowawczo, które zagrożone są odebraniem dzieci lub którym dzieci zostały odebrane a prowadzona z nimi praca umożliwi im powrót do środowiska rodzinnego.

Ilość środowisk objętych wsparciem oraz koszt odpłatności gminy za realizowaną pieczę zastępczą określa tabela.

Tabela 16 Wspieranie rodziny i piecza zastępcza

Wyszczególnienie	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Liczba rodzin objętych praca asystenta rodziny	2	9	10	11
Liczba asystentów rodziny	1	1	1	1
Odpłatność za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	0,-	3.296,-	19.261,-	29.293,-

Tabelę sporządzono w oparciu o dane MOPS Wisła

Świadczenia realizowane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 roku **o pomocy osobom uprawnionym do alimentów** realizowane na przestrzeni lat 2012-2015 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17 Świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane przez MOPS na przestrzeni lat 2012-2015

Wyszczególnienie	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Liczba osób	66	62	56	55
Liczba rodzin	40	42	37	37
Kwota świadczeń w złotych	293.140,-	286.240,-	268.080,-	281.210,-

Tabelę sporządzono w oparciu o dane MOPS Wisła

Uszczegółowieniem konstytucyjnych zapisów dotyczących praw socjalnych obywateli i obowiązków władz publicznych jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. ***Ustawa o pomocy społecznej*** określa, iż pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Wskazane jest tutaj zobowiązanie organów administracji rządowej i samorządowej do realizowania pomocy. Zapis ten mówi o zasadzie subsydiarności w realizacji zadań. Relacje pomiędzy państwem a osobami i rodzinami korzystającymi z pomocy społecznej cechuje zasada pomocniczości pomiędzy administracją rządową i samorządową, do których należy obowiązek realizowania pomocy społecznej, a organizacjami pozarządowymi, organizacjami

społecznymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi prowadzącymi działalność gospodarczą w tym zakresie.

Gmina realizuje zadania własne, które finansowane są ze środków gminy oraz zadania zlecone gminie do wykonania, na które otrzymuje dotację z budżetu państwa.

Obowiązująca ustawa o pomocy społecznej dzieli zadania własne gminy na zadania charakterze obowiązkowym, czyli te, które gmina winna bezwzględnie – obligatoryjnie realizować i zadania fakultatywne, czyli te, które mogą być realizowane.

Do zadań o charakterze obowiązkowym należą:

1. Opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
2. Sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej ;
3. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
7. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
8. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
9. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
10. Przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
11. Opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
12. Opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
13. Praca socjalna;

14. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
15. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
16. Dożywianie dzieci;
17. Sprawienie pogrzebu w tym osobom bezdomnym;
18. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
19. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
20. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
21. Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do fakultatywnych zadań własnych gminy należą:

1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
2. Przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
3. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
4. Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
5. Współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych m miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Zadaniami z zakresu administracji rządowej zleconymi gminie do realizacji są:

1. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
3. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

4. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
5. Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki;

Na terenie miasta Wisły zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśle. Rodzaje i ilość realizowanych świadczeń obrazuje poniższa tabela.

Tabela 18 Udzielone przez MOPS w Wiśle świadczenia z zakresu ustawy o pomocy społecznej w latach 2010-2015

Forma pomocy	LATA					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Razem						
Kwota świadczeń w zł	1 202 907	1 236 936	1 333 354	1 489 916	1 473 629	134 9973
Liczba osób	664	298	314	338	334	299
Liczba osób w rodzinie		791	784	836	823	716
Zasiłki stałe						
Kwota świadczeń w zł	118 148	132 784	149 603	174 021	191 066	199 806
Liczba osób	39	44	41	51	50	49
W tym :liczba osób w rodzinie				19	17	11
Zasiłki okresowe						
Kwota świadczeń w zł	109 800	115 496	117 770	202 756	195 108	184 304
Liczba osób	115	115	114	165	150	125
Liczba osób w rodzinie						
Schronienie						
Kwota świadczeń w zł	1659	1068	0	468	0	2660
Liczba osób	2	2	0	1	0	1
Liczba osób w rodzinie						
Posiłek						
Kwota świadczeń w zł	145000	132 778	125 844	146 874	148 561	127 912
Liczba osób	200	191	183	191	183	166
Liczba osób w rodzinie						
Usługi opiekuńcze						
Kwota świadczeń w zł	224 159	241 923	261 618	253 949	267 383	264 350
Liczba osób	34	45	46	45	50	51
Liczba osób w rodzinie						
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego						
Kwota świadczeń w zł		18 915	23 100	24 791	0	1 000
Liczba osób	3	3	5	3	0	1

Liczba osób w rodzinie							
Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem							
Kwota świadczeń w zł	260000	220 485	242 704	294 201	244 322	165 150
Liczba osób	247	227	246	271	247	197
Liczba osób w rodzinie						
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej						
Kwota świadczeń w zł	344 141	373 487	412 715	392 856	427 189	404 791
Liczba osób	24	23	24	21	20	18

Tabelę sporządzono w oparciu o dane MOPS w Wiśle

Powodem stanowiącym podstawę do realizowania wsparcia w rodzinach stanowią występujące w nich dysfunkcje. Ich rodzaje i zakres na przestrzeni lat 2010 do 2015 obejmuje tabela.

Tabela 19 Powody przyznania przez MOPS w Wiśle pomocy w zestawieniu za lata 2010-2015

Tabelę sporządzono w oparciu o dane MOPS Wisła

Powody przyznania przez MOPS Wisła pomocy w zestawieniu za lata 2010-2015													
		rok 2010		rok 2011		rok 2012		rok 2013		rok 2014		Rok 2015	
Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	Ubóstwo	127	334	142	370	171	385	201	481	178	407	152	331
2	Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0
3	Bezdomność	5	5	6	7	8	8	7	7	5	5	6	6
4	Potrzeba ochrony macierzyństwa	35		48		48		53		48		50	
4.1	w tym: wielodzietność	26		24		31		31		31		36	
5	Bezrobocie	110	351	125	403	141	406	169	471	156	440	134	384
6	Niepełnosprawność	146	311	142	292	131	261	152	327	155	333	145	310
7	Długotrwała lub ciężka choroba	114	225	143	295	167	329	182	374	181	370	176	350
8	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego-ogółem	235	670	252	678	265	670	278	702	268	681	236	579
8.1	w tym: rodziny niepełne	58											
8.2	rodziny wielodzietne	21											
9	Przemoc w rodzinie (powody)	3	7	2	5	3	9	10	35	11	39	4	12
10	Alkoholizm	60	178	43	116	51	135	46	113	34	77	23	46
11	Narkomania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

12	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	3	6	3	5	3	3	2	2	5	9
13	Zdarzenia losowe	3	12	3	15	6	18	3	14	0	0	1	3

Tabelę sporządzono w oparciu o dane MOPS Wisła

III. CHARAKTERYSTYKA, DIAGNOZA I PROGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA WISŁY

Socjologicznym ujęciem problemów społecznych są cztery istotne stwierdzenia:

1. świat społeczny jest zawsze pełen problemów społecznych(nie są one cechą tylko niektórych typów społeczeństwa czy okresów historycznych);
2. problemy społeczne trwają, mają swoją własną dynamikę i logikę rozwoju, którą za każdym razem należy uchwycić;
3. problemy społeczne mają wpływ na codzienne życie ludzi ,dlatego są ważnym czynnikiem określającym ludzkie emocje i postawy, kulturę i świadomość danej grupy społecznej, poziom jej zaangażowania w życiu publicznym itp.;
4. nawet, jeśli nie jesteśmy w stanie podać skutecznego rozwiązania określonego problemu społecznego, winniśmy wszystkimi siłami dążyć do jego zrozumienia.

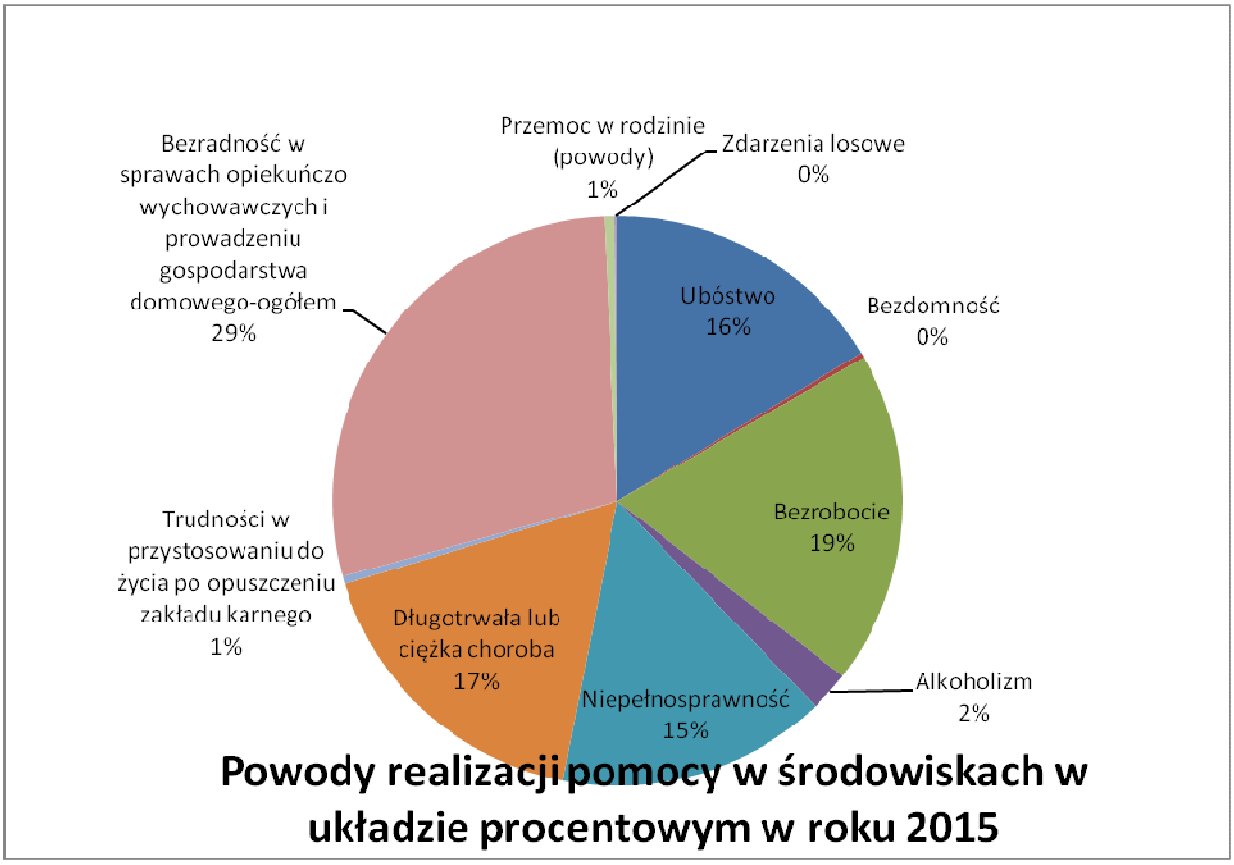
Mówiąc o problemach społecznych, należy zwrócić szczególna uwagę na jeden z momentów, podkreślany przez wszystkich socjologów, którzy zajmują się tymi zagadnieniami. Otóż dane sytuacje czy dane zaburzenia (nieprawidłowości)w życiu społecznym stają się problemami społecznymi wtedy, kiedy zostaną rozpoznane przez ludzi jako problemy społeczne.

Socjologia przyjmuje cztery sposoby rozpoznawania określonych sytuacji jako problemów społecznych:

1. Odwołanie się do opinii publicznej, czyli do zdania członków danego społeczeństwa,
2. Odwołanie się do opinii osób zajmujących eksponowane pozycje w danym społeczeństwie np. do przedstawicieli instytucji władzy,
3. Odwołanie się do opinii ekspertów, np. właśnie socjologów,
4. Odwołanie się do istnienia w danym społeczeństwie ruchów i inicjatyw społecznych, powstałych jako spontaniczne reakcje ludzi na rozmaite problemy.

Rozróżnić możemy problemy związane z dynamiką społeczeństwa(zmianą społeczną) i dysfunkcjonalnością rozmaitych instytucji społecznych, nierównościami społecznymi, do których należy ubóstwo, oraz rozmaitymi problemami związanymi z dyskryminacją np. grup religijnych, etnicznych, kobiet itp. Problemy społeczne stanowiące podstawę do realizacji świadczeń pomocy społecznej w roku 2015 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawione zostały w układzie procentowym na poniższym wykresie.Z uwagi na fakt, że generują one koszty dla samorządu gminy i niszczą funkcjonujące w mieście rodziny

wymagają podjęcia działań niwelujących nieprawidłowości i zaapobiegających ich powstawaniu.

III.1. Ubóstwo

Problem ubóstwa dotyczy trzech płaszczyzn. Pierwsza z nich to rozumienie pojęcia ubóstwa, druga dotyczyć będzie jego przyczyn trzecia zaś ogólnych rozwiązań społecznych i gospodarczych, które pozwoliłyby ubóstwo przezwyciężyć.

Pojęcie ubóstwa w świadomości społecznej funkcjonuje jako brak dostatecznych środków materialnych do życia, jako bieda, niedostatek. Ubóstwo można zdefiniować jako stan poniżej pewnego zmiennego w czasie progu dochodowego lub progu realizacji potrzeb w odniesieniu do jednostki, rodziny lub grupy społecznej.

Ubóstwo w ujęciu absolutnym obejmuje stan niezaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, ujęcie względne zaś rozumiane jest jako naruszenie zasad sprawiedliwości społecznej poprzez istnienie nadmiernego dystansu pomiędzy poziomem życia poszczególnych grup ludności.

Cechy podkultury biedy wyszczególnione przez O. Lewisa to:

Cechy uniwersalne:

-relatywnie wysoki współczynnik umieralności;
-niewielkie nadzieje życiowe;
-wyższe proporcje jednostek w młodszych grupach wiekowych;
-prowincjonalnie i lokalnie zorientowana kultura;
-tylko częściowe zintegrowanie z instytucjami ogólnospołecznymi;
-ludzie marginalni nawet w sercu wielkiego miasta;
-niski poziom wykształcenia i analfabetyzm;
-brak przynależności do związków zawodowych partii politycznych;
-niekorzystanie z opieki zdrowotnej i świadczeń macierzyńskich;
-w małym stopniu korzystanie z banków, szpitali, muzeów, galerii, portów lotniczych.

Cechy ekonomiczne:

-trwała walka o przeżycie;
-bezrobocie i niepełne zatrudnienie;
-niskie płace;
-zbieranina niewykwalifikowanych zawodów;
-brak oszczędności;
-chroniczny brak gotówki,
-brak zapasów żywności w domu;
-wzór kupowania niewielkich ilości żywności;
-oddawanie w zastaw;
-pożyczanie od lichwiarzy;
-korzystanie z używanych rzeczy(ubrania, meble);
-nieformalne urządzenia kredytowe organizowane w ramach sąsiedztwa.

Cechy psychospołeczne:

-mieszkanie w przeludnionych dzielnicach;
-brak prywatności;
-stadność;
-wysoki poziom alkoholizmu;
-częste używanie przemocy w lokalnych kłótniach;
-częste używanie przemocy w wychowaniu dzieci;
-bicie żon;
-wczesna inicjacja seksualna;
-wolne związki i konkubinaty;
-relatywnie częste porzucanie matek i dzieci;

-tendencja do rodzin matkocentrycznych;

-większa znajomość rodziny po stronie matek;

-przewaga rodzin nuklearnych;

-silna predyspozycja do autorytaryzmu;

-silna presja na solidarność rodzinną-rzadko jednak osiąganą.

Inne cechy:

-silna orientacja na teraźniejszość;

-mała zdolność do przesuwania nagród i planowania na przyszłość;

-poczucie rezygnacji i fatalizmu, wyrastające na gruncie realnie trudnej sytuacji życiowej;

-przekonanie o męskiej supremacji;

-kompleks martyrologiczny wśród kobiet;

-wysoka tolerancja na patologie psychiczne wszelkiego rodzaju.

Lokalne rozwiązywanie problemów:

- kredytowanie nieformalne;

-niekorzystanie z usług lekarzy i szpitali; stosowanie ziół i domowych środków, korzystanie z usług uzdrowicieli i akuszerek;

-krytyczny stosunek do księży; rzadkie chodzenie na mszę i do spowiedzi; modlitwy przed domowymi ołtarzykami; pielgrzymki do popularnych miejsc kultu.

Stosunek do kraju:

-krytyczny stosunek do wartości i instytucji klas dominujących;

-nienawiść do policji;

-nieufność do rządu i osób zajmujących wysokie pozycje;

-cynizm, obejmujący także kościół.

Oraz:

-silne poczucie marginalności, pozbawienia pomocy, zależności, nieprzynależności i alienacji;

-przekonanie, że istniejące instytucje nie obsługują ich potrzeb i interesów;

-poczucie pozbawienia władzy, osobistej bezwartościowości i niższości;

-małe poczucie historii;

-znajomość tylko lokalnych warunków, sąsiadów, własnego stylu życia;

-brak wiedzy, wizji i ideologii umożliwiającej spostrzeżenie podobieństwa do innych biednych na świecie;

-brak świadomości klasowej;

-wrażliwość na wyróżniki statusu.

W procesie socjalizacji z pokolenia na pokolenie przekazywane są często własności kultury biedy.

W sposób uproszczony istotę cyklu deprywacji można przedstawić w sposób następujący:

-rodzice doświadczający deprywacji przekazują swoim dzieciom w procesie socjalizacji zasoby, wzory i wartości, które doprowadziły ich do biedy lub utrzymują w biedzie ;

-dzieci doświadczają deprywacji społecznej, emocjonalnej, intelektualnej, i ekonomicznej;

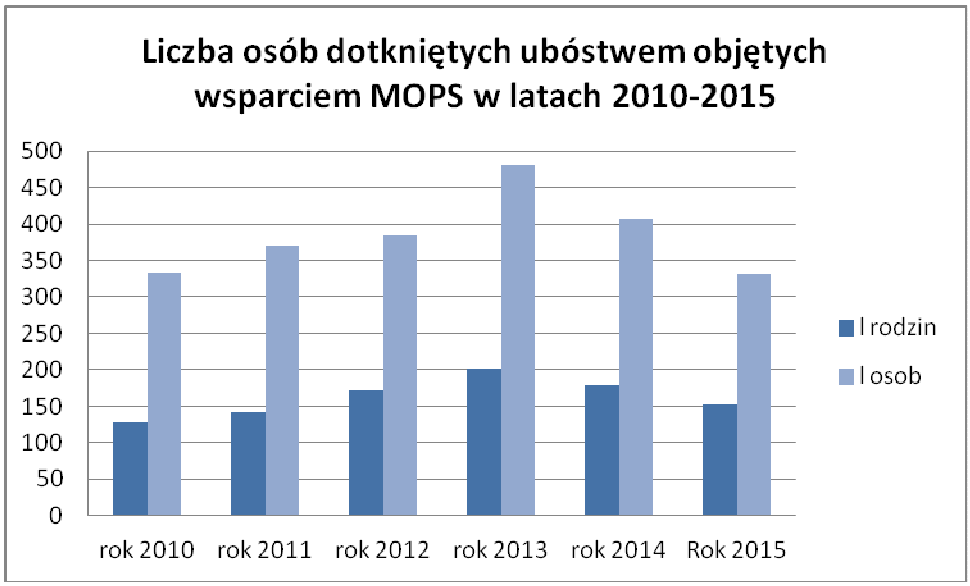
-dzieci spotykają niepowodzenia szkolne;

-dorósłszy, dzieci mają niskie wykształcenie, niskokwalifikowane zawody (jeśli w ogóle je mają), a więc za mało wiedzy, umiejętności i pieniędzy, by wyrwać się z kręgu, w którym do tej pory wyrastały – na ogół ludzi podobnych do siebie;

-prowadzą, jako dorośli, niestabilny styl życia, żyją w niesatysfakcjonujących małżeństwach;

-doświadczają deprywacji i przekazują swoim dzieciom w procesie socjalizacji zasoby, wzory i wartości, które doprowadziły ich do biedy lub utrzymują w biedzie…

Centralnym punktem w koncepcji cyklu deprywacji jest stwierdzenie, iż rodzice nie są w stanie wychowywać i socjalizować swoich dzieci inaczej, niż sami byli wychowywani i socjalizowani, co doprowadziło ich do życia w biedzie. Znaczna część rodzin funkcjonuje na skraju ubóstwa, dochód tych rodzin nieznacznie przewyższa progi dochodowe kwalifikujące do świadczeń pomocy społeczne. Skalę zjawiska ubóstwa w rodzinach objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na przestrzeni lat 2010-2015 obrazuje poniższy wykres.

III.2. Bezdomność

Określenie bezdomności rodzi wiele trudności, można ją rozpatrywać z prawnego punktu widzenia, jako element sytuacji życiowej danej osoby, jako przejaw patologii społecznej, jako problem społeczny.

Bezdomność określono jako sytuację ludzi, którzy w danym czasie nie posiadają i własnym staraniem nie mogą sobie zapewnić takiego schronienia, które mogliby uważać za swoje i które spełniałoby minimalne warunki pozwalające uznać je za pomieszczenia mieszkalne. Przypisując bezdomność poszczególnym grupom osób „Za bezdomnych uznano:

-osoby korzystające ze schronienia oferowanego im przez różnego rodzaju instytucje (bezdomni schroniskowi), jak i zaspakajające swoje potrzeby paramieszkaniowe w różnego rodzaju obiektach niemieszkalnych (bezdomni pozaschroniskowi);

-osoby posiadające i nie posiadające zameldowania w jakimś lokalu mieszkalnym, jeżeli ich faktyczna sytuacja mieści się w ramach określonych w definicji bezdomności;

-tylko osoby z obywatelstwem polskim oraz posiadające zezwolenie na pobyt stały w Polsce lub status uchodźcy (także w trakcie procedury starania się o ten status).

Na podstawie przeprowadzonych badań, biorąc pod uwagę przyczynę popadnięcia w bezdomność wyróżniono trzy kategorie bezdomnych jako zbiorowości:

-bezdomni z przymusu, wyznacznikiem przynależności do tej grupy jest brak własnego mieszkania będący często konsekwencją długotrwałego konfliktu z rodziną, bez możliwości rozwiązania tej sytuacji;

-bezdomni tymczasowo, to osoby, które opuściły dom rodzinny w wyniku pewnych zakłóceń i zgłosiły się do ośrodka dla bezdomnych;

-bezdomni z wyboru, to osoby prowadzące wybrany przez siebie styl życia a cechą charakterystyczną tej kategorii osób jest jej trwałość.

Trzema trwałymi i specyficznymi odczuciami charakteryzuje się świat emocjonalny osób bez dachu nad głową:

-poczuciem osamotnienia, bezdomny czuje się wyeliminowany jako jednostka i wyobcowany z grupy, ma poczucie odseparowania się od społeczeństwa, zwykle pozbawiony jest kontaktów z rodziną czy innymi bliskimi, czuje się porzucony i nieakceptowany, towarzyszy mu często lęk, złość, agresja, brak odporności, załamuje się;

-poczuciem niższości wobec rodziny i innych osób, co wynika z faktu bardzo niskiego statusu materialnego i społecznego, bezdomny czuje się gorszy, bezwartościowy, pojawia się postawa wycofania się;

-poczuciem wstydu, które przejawia się w postrzeganiu siebie jako członka populacji osób bezdomnych naznaczonych etykietą, napiętnowanych wstydem przed samym sobą, że są tak samo biedni i niezaradni i dzielą taki sam los jak inni bezdomni i że nie potrafili się zabezpieczyć materialnie na starość.

Przyczyny bezdomności są różne. Podzielić je można na:

1.Społeczne, do których należą między innymi: sytuacja społeczno –ekonomiczna(np. rosnące bezrobocie), brak miejsc w domach pomocy społecznej, placówkach opiekuńczych i opiekuńczo-wychowawczych, brak mieszkań socjalnych, ograniczona ilość środków pozwalających na skuteczną pomoc chroniącą słabsze osoby przed utratą schronienia.

2.Związane z patologiami i chorobami (np. alkoholizm, przestępczość, przemoc w rodzinie, odrzucenie przez najbliższych, prostytucja).

3.Przyczyny natury psychologicznej, potrzeba stałego tułania się, wędrowania.

4.Przyczyny wynikające z obowiązujących regulacji prawnych pozwalających eksmitować za długi i zaległości czynszowe.

Pomaganie osobom bezdomnym jest bardzo trudne. Pomocą powinni być objęci wszyscy bezdomni, realizując wsparcie powinno się jednak stawiać warunki. Chociaż skala zjawiska bezdomności nie jest w gminie duża to jednak zagrożenie bezdomnością jest znaczne i wymaga podejmowania działań zapobiegających jego powstaniu i wzrostowi.

III.3. Niepełnosprawność

Niepełnosprawną osobą jest ta, u której uszkodzenie i obniżony stan sprawności organizmu spowodował utrudnienie, ograniczenie lub uniemożliwienie wykonania zadań życiowych i zawodowych oraz wypełniania ról społecznych, biorąc pod uwagę jej wiek, płeć oraz czynniki środowiskowe, społeczne i kulturowe.

Niepełnosprawność to trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Dysfunkcje związane z niepełnosprawnością są różne.

Biorąc za kryterium podziału rodzaj niepełnosprawności, wyróżniamy:

1.Osoby z niepełnosprawnością sensoryczną- uszkodzenia narządów zmysłowych, do których należą:

-osoby niewidome i słabo widzące,

-osoby niesłyszące i słabo słyszące.

2.Osoby z niesprawnością fizyczną, do których należą:

-osoby z niesprawnością motoryczną i uszkodzeniem narządu ruchu,

-osoby z przewlekłymi schorzeniami narządów wewnętrznych.

3.Osoby z niepełnosprawnością psychiczną, do których należą:

-osoby umysłowo upośledzonej z niesprawnością intelektualną,

-osoby psychicznie chore z zaburzeniami osobowości i zachowania, osoby cierpiące na epilepsje- z zaburzeniami świadomości.

4.Osoby z niepełnosprawnością złożoną, a wiec dotknięte więcej niż jedną niepełnosprawnością, wystąpić mogą tutaj połączenia różnych wymienionych powyżej niepełnosprawności.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych odnosząc się do uregulowań w kwestii stopni niepełnosprawności stwierdza, że ustala się trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia niepełnosprawnych; znaczny, umiarkowany, lekki.

Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokojenie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację. Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną

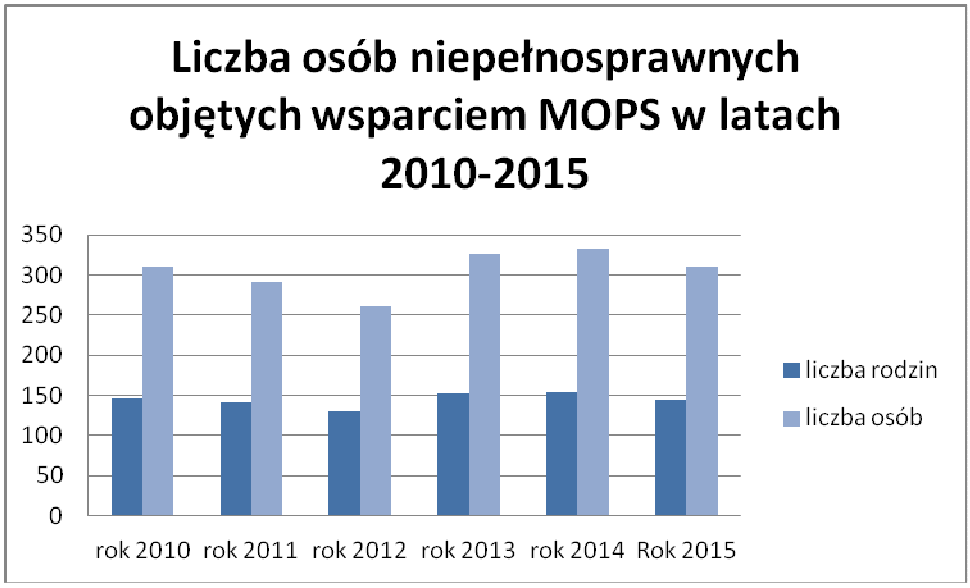
sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

O wyszczególnionych wyżej stopniach niepełnosprawności orzekają utworzone przy powiatach, Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

Do celów emerytalno - rentowych o stopniu niepełnosprawności orzeka lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji jest odpowiednikiem orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności w orzecznictwie pozarentowym. Całkowita niezdolność do pracy traktowana jest na równi z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności zaś częściowa niezdolność do pracy odpowiada lekkiemu stopniowi niepełnosprawności.

Analogicznych jak lekarz orzecznik ZUS orzeczeń dla rolników dokonuje orzecznik Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Określenie aktualnej skali niepełnosprawności na terenie miasta Wisły w poszczególnych grupach wiekowych jest bardzo trudne z uwagi na rozproszone orzecznictwo w tej sprawie w roku 2002 pozwolił na to powszechny spis ludności jednak z uwagi na znaczny upływ czasu dane te nie mogą być uznane za aktualne. Oprócz realizacji świadczeń z pomocy społecznej realizowane są świadczenia opiekuńcze w trybie ustawy o świadczeniach rodzinnych.Wielkość i rodzaje świadczę obrazują tabele obejmujące działania MOPS. Liczbę osób niepełnosprawnych objętych pomocą realizowaną w oparciu o ustawę o pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2010-2015 obrazuje poniższy wykres.

III.4. Bezrobocie

Jednym z najbardziej dotkliwym i największym problemem społecznym jest aktualnie bezrobocie.

W skali makroekonomicznej i makrospołecznej najczęściej stosowanym wyznacznikiem pojęcia bezrobocie jest tak zwane przedmiotowe i podmiotowe podejście do problemu. W ujęciu przedmiotowym bezrobocie traktowane jest jako kategoria analityczna rynku pracy i oznacza nie zrealizowaną podaż pracy, będącą rezultatem nierównowagi między podażą siły roboczej (zasobów ludzkich) a popytem na pracę (chłonnością zatrudnieniową gospodarki).W tym rozumieniu, wskazującym wyraźnie na przyczyny zjawiska, bezrobocie jawi się jako problem ekonomiczny.

Bezrobocie w ujęciu podmiotowym rozpatrywane jest od strony osób dotkniętych tą klęską i oznacza stan bezczynności zawodowej osób zdolnych do pracy i zgłaszających gotowość do jej podjęcia, dla których podstawą egzystencji są dochody z pracy. To określenie zawiera odniesienie do społecznych aspektów bezrobocia i wskazuje, że jest ono również kwestią społeczną. Wiele jest definicji osoby bezrobotnej, jedna z nich mówi, że za bezrobotną uznaje się jednostkę zdolną do pracy, a jednocześnie pozostającą przymusowo w bezczynności zawodowej, która nie może w określonym czasie znaleźć pracy odpowiadającej jej kwalifikacjom zawodowym.

Analizując strukturę bezrobocia w Polsce można stwierdzić, że najbardziej zagrożone tym zjawiskiem są następujące osoby: robotnicy, osoby z wykształceniem zawodowym lub podstawowym, młodzież i kobiety. Zjawisko to obejmuje i dotyczy ludzi w różnym wieku, szczególnie dotkliwie jego skutki odczuwają młodzi ludzie, dla których bycie bezrobotnym jest często pierwszą rolą zawodową.

Bezrobocie ujmowane jest jako stan bezczynności zawodowej, a więc uniemożliwiający zaspokojenie określonych potrzeb musi powodować frustrację. Konsekwencje bezrobocia zależą od wielu różnych czynników, takich jak: konstrukcja psychofizyczna konkretnego człowieka, jego odporność psychiczna, temperament, od reakcji otoczenia a także od roli, jaką praca odgrywa w życiu jednostki.

Stosowana jest różna typologia osób bezrobotnych. Jedna z nich pozwala na wyróżnienie sześciu typów zachowania osób bezrobotnych:

Konformiści, to osoby, które dążą do pracy zarobkowej i wyższego poziomu konsumpcji w sposób ogólnie akceptowany w społeczeństwie, rzadko podejmują pracę „na czarno” i rzadko

„naciągają” państwo na wypłatę zasiłku; starają się o pracę, odwiedzają urzędy, biura pracy, uczęszczają na kursy przekwalifikowania.

Rytualiści, to osoby, które utraciły nadzieję na zatrudnienie i lepsze warunki życia, lecz nadal pozostają wierne obowiązującym przepisom i regułom postępowania; regularnie odwiedzają biura pracy, lecz mają niewielką nadzieję na znalezienie pracy.

Bezrobotni zrezygnowani, to osoby, które nie wierzą w możliwość uzyskania pracy zarobkowej ani w poprawę swej sytuacji materialnej; rezygnują z podejmowania kroków zmierzających do poprawy własnego położenia, gdyż nie dostrzegają dla siebie żadnych perspektyw na rynku pracy, nie podejmują działań nielegalnych.

Bezrobotni o orientacji przedsiębiorczej, to osoby, które usiłują zdobyć pracę i środki na poprawę swej sytuacji, korzystając z nieformalnych (czasem nielegalnych) sposobów działania, jak np. zatrudnienie w „szarej” strefie gospodarki. Praca stanowi dla nich tylko źródło dochodu.

Bezrobotni kalkulujący (kombinujący), to osoby nie zainteresowane szybkim znalezieniem pracy, poprzestające na wyłudzania zasiłków z różnych źródeł; ważne dla tych osób jest utrzymanie wysokiego poziomu konsumpcji przy możliwie najmniejszym wysiłku.

Bezrobotni autonomiczni, to osoby, które przywiązują o wiele mniejsze znaczenie do stałej pracy i wysokiego poziomu życia, odrzucając formalne i nieformalne sposoby poszukiwania pracy, hołdują odmiennym wartościom niż konsumpcja, są zdolni dostosować swoje potrzeby do mniejszych zasobów finansowych; od stałej pracy wolą prace wykonywana nieodpłatnie, studiowanie i inne zajęcia zgodne z własnymi zainteresowaniami. Te grupy bezrobotnych tworzyły różne kultury bezrobocia, każda z tych kultur inaczej poszukiwała pracy inaczej postrzegała etos pracy, inne były dla nich cele. Inaczej postrzegali czas oraz zależności i odpowiedzialności. Bezrobocie przyjmuje, więc dla tych grup różne postacie różnie jest też odczuwane.

Skutki bezrobocia dotykają osoby bezrobotne, ich rodziny oraz całe społeczeństwo. Negatywne skutki bezrobocia widoczne są w sferze materialnej, psychicznej, w sferze kondycji fizycznej oraz sferze społecznego funkcjonowania rodziny.

Bezrobocie powoduje następujące konsekwencje psychologiczne i społeczne:

-pogarsza kondycję psychiczną bezrobotnych, szczególnie młodych najstarszych wiekiem, nie podejmujących pracy dłużej niż rok;

-powoduje zachwianie poczucia bezpieczeństwa u bezrobotnego i jego najbliższych;

-rodzi obawy o bliższą i dalszą przyszłość własną oraz rodziny;

-zakłóca tożsamość osobową bezrobotnego;

-powoduje przekonanie, że jest się nieudacznikiem, niezdolnym do samodzielnego życia;
-wytwarza poczucie opuszczenia, osamotnienia, apatii, zniechęcenia do życia lub agresji;
-pozbawia osobę bezrobotna możliwości samopotwierdzenia się przez to, że wykonuje ona coś wartościowego i pożytecznego,
-stwarza zagrożenie chorobami psychicznymi, staje się przyczyną ucieczki w alkohol, narkotyki, czy przyczyna samobójstw(formy buntu przeciwko społeczeństwu, lub rozpaczy, bezradności w nowej i trudnej sytuacji);
-prowadzi do degradacji postaw wobec pracy, a w końcu do zaprzestania poszukiwania jej;
-odbiera perspektywy rozwoju osobowego,
-prowadzi do rezygnacji z uczestnictwa w kulturze, przyczynia się do petryfikacji struktury społecznej i coraz częściej do „dziedziczenia bezrobocia”;
-powoduje istnienie w rodzinach dotkniętych bezrobociem atmosfery napięcia (stresu), co wpływa na pogorszenie się warunków do uczenia się dzieci i zakłóca ich emocjonalny rozwój;
-prowadzi do poważnych zakłóceń wzajemnych relacji między małżonkami;
-zmusza rodziców do nieustannej walki o przetrwanie, napawa lękiem, ogranicza szanse i możliwości działania wszystkim członkom rodziny.

Bardzo ważnym jest, zatem wypracowanie skutecznych mechanizmów ograniczania lub przezwyciężania bezrobocia oraz jego skutków w życiu indywidualnym i społecznym.

Na koniec listopada 2006 roku stopa bezrobocia wynosiła w Polsce 14,8%, w województwie śląskim 12,9% a w powiecie cieszyńskim 12,1 %.

Ilość osób bezrobotnych na terenie miasta Wisły w latach 2003 do 2006 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20 Stopa Bezrobocia w Latach 2003-2015

ROK	POLSKA	POWIAT CIESZYŃSKI
2003	18,00%	14,10%
2004	19,10%	15,50%
2005	17,60%	14,30%
2006	14,90%	12,20%
2007	11,40%	9,30%
2008	9,50%	7,30%
2009	11,90%	9,20%
2010	12,30%	10,30%
2011	12,50%	10,20%
2012	13,40%	10,80%
2013	13,40%	11,00%
2014	11,50%	9,50%
2015	9,80%	7,60%

Opracowano na podstawie danych PUP w Cieszynie

Tabela 21 Liczba bezrobotnych powiat cieszyński i Miasto Wisła na przestrzeni Lat 2010-2015

LATA	POWIAT	WISŁA	%OG.BEZROBOTNYCH
2010	6782	452	6,6
2011	7034	520	7,4
2012	7458	590	7,9
2013	7711	597	7,7
2014	6549	517	7,9
2015	5048	444	8,8

Opracowano na podstawie danych PUP w Cieszynie

Tabela 22 Rynek pracy- bezrobocie w Gminie Wisła w latach 2011-2015

Rynek pracy-bezrobocie w Gminie Wisła w latach 2011-2015					
wyszczególnienie	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
bezrobotni ogółem	520	590	597	517	444
długotrwale bezrobotni ogółem	226	254	308	282	247
bezrobotni i prawem do zasiłku	75	108	66	70	66

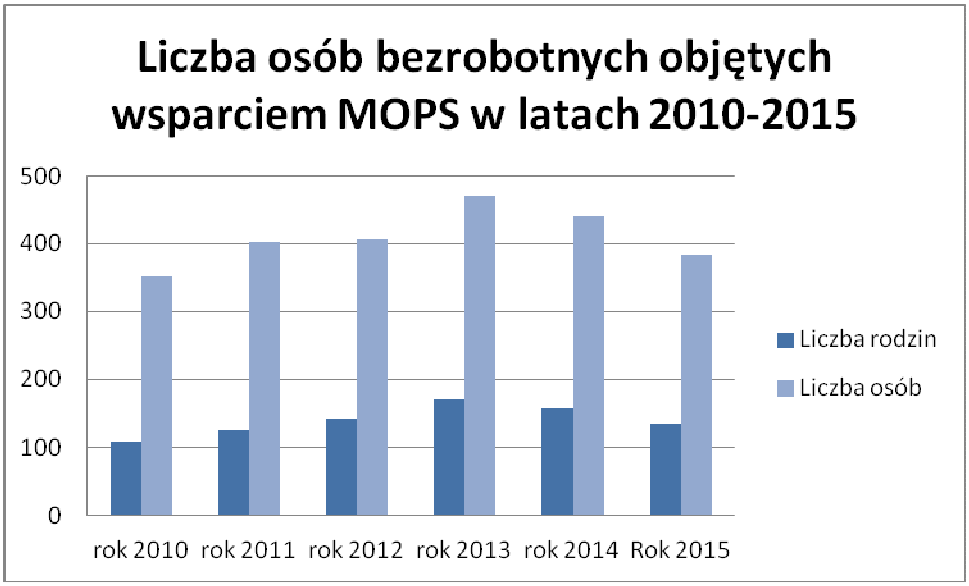
Opracowano na podstawie danych PUP w Cieszynie

Tabela 23 Świadczenia pieniężne z prac społecznie użytecznych

Wyszczególnienie	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Liczba osób ogółem	19	18	16	22
Kwota świadczeń w złotówkach	30.898,-	31.138	26.461,-	25.333,-

Opracowano na podstawie Oceny zasobów

Liczbę osób bezrobotnych objętych działaniami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2010-2015 obrazuje poniższy wykres.

III.5. Długotrwała i ciężka choroba

Określając najprościej, co to takiego choroba można powiedzieć, że to brak zdrowia. Jeżeli okres tej dolegliwości będzie dłuższy, a cierpienia i uciążliwości z nią związane duże, stanowić ona będzie zarówno dla chorego jak i jego rodziny znaczny problem. Z medycznego punktu widzenia „mianem choroby określa się dynamiczną reakcję ustroju na działanie czynnika chorobotwórczego, wyrażająca się zaburzeniem naturalnego współdziałania narządów i tkanek, co zwykle prowadzi do zmian czynnościowych i organicznych w ustroju. Choroba jest definiowana także jako stan, który aktualnie albo potencjalnie przeszkadza w prawidłowym funkcjonowaniu człowieka. Wysokie koszty związane ze specjalistycznym leczeniem, zakupem drogich leków powodują to, że w dzisiejszych czasach długotrwała choroba stanowi poważne zagrożenie ekonomiczne dla rodziny w skład której wchodzi osoba chora.

III.6. Przemoc w rodzinie

Istotne jest pojęcie przemocy w rodzinie. Przemoc, bowiem to nie tylko bicie jak twierdzą niektórzy. Przez przemoc w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członka rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Przemoc traktowana jest jako przestępstwo i jest karalna.

Przemoc w jakiejkolwiek formie i wobec jakiejkolwiek osoby jest naruszeniem podstawowych praw człowieka, niszczy poczucie godności, szacunku, zaufania do innych ludzi. Przemoc jest przestępstwem. Stereotypy społeczne na temat zjawiska przemocy sankcjonują jej stosowanie w relacjach z bliskimi. Jeżeli nie ma zdecydowanej reakcji i interwencji otoczenia, następuje stabilizacja i eskalacja przemocy.

Tabela 24 Procedura Niebieskich Kart

Lp.	Wyszczególnienie	Rok2012	Rok2013	Rok2014	Rok2015
1	Liczb niebieskich kart	7	14	29	27
2	Ilość powołanych grup roboczych	7	14	29	27
3	Liczba posiedzeń grup roboczych	26	63	103	119

Roczne sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego

III.7. Alkoholizm

Alkoholizm definicje opisują go jako chorobę uczuć, ciała, umysłu i więzi międzyludzkich. Funkcjonuje wiele mitów w postrzeganiu zjawiska alkoholizmu, jest to jednak konkretna jednostka chorobowa; możliwa do zdefiniowania, albowiem cechuje ją określony wzorzec patologicznych cech. Jest to, szkodliwe uzależnienie, które polega na tym, że pomimo tego, iż zażywanie określonego środka chemicznego (tu alkoholu) powoduje negatywne konsekwencje w życiu osobistym, społecznym, ekonomicznym i duchowym- jednostka nie kończy z nim kontaktów.

Alkoholizm uznawany za chorobę, charakteryzuje się kilkoma specyficznymi cechami:

„a)jest chorobą **nieuchronnie postępującą**, a więc z upływem czasu nasilającą się, pomimo tego, że w poszczególnych jej fazach można dostrzec pozorne zahamowanie jej rozwoju;

b)jest chorobą **nieuleczalną**, co powoduje, że alkoholikiem pozostaje się do końca życia i nie ma w zasadzie możliwości powrotu do kontrolowanego(obyczajowego) jego spożywania; z czym alkoholikowi bardzo trudno się pogodzić; jest to choroba, która nie ustępuje samoistnie; czyli niemożliwe staje się przywrócenie alkoholikowi poprzedniej (sprzed uzależnienia) reakcji na alkohol;

c)jest chorobą **chroniczną i prowadzącą do śmierci**, co wynika z poprzedniej cechy konkretnie oznacza, że dla osoby pijącej nie ma dalszej perspektywy bezpiecznego picia, a w rezultacie nie można się z niej wyleczyć(pijąc nie można zatrzymać rozwoju choroby) i pełna abstynencja powszechnie uważana jest za jedyną drogę zahamowania rozwoju choroby, bowiem inaczej prowadzi ona do śmierci uzależnionego;

d)jest chorobą **podstawową i pierwotną**, bowiem to ona nie leczona powoduje powstanie innych chorób organizmu; a więc nie jest symptomem innych zaburzeń psychicznych, może

natomiast stanowić przyczynę wielu problemów natury społecznej, emocjonalnej i fizycznej, skutecznie przy tym uniemożliwiając wyleczenie innych dolegliwości fizycznych, emocjonalnych i zaburzeń w społecznym funkcjonowaniu alkoholika; ponadto w tym kontekście przekonanie iż wyeliminowanie innych problemów osobistych automatycznie zlikwiduje potrzebę picia osoby uzależnionej- jest zawodne.

W rodzinach gdzie jeden z jej członków nadużywa alkoholu występuje negatywne zjawisko współuzależnienia. Dotyczy ono głównie żon alkoholików oraz dzieci.

Działalność prowadzoną wśród osób i rodzin z problemem alkoholowym w latach 2012 do 2015 wraz z wydatkowanymi na te cele środkami w ramach środków profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz pomocy społecznej obrazuje tabela.

Tabela 25 Niektóre wybrane formy działalności prowadzonej wśród osób i rodzin z problemem alkoholowym w latach 2012 do 2015 wraz z kosztami jej prowadzenia

Rodzaj działalności	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
Liczba dzieci uczestniczących w koloniach i obozach z programem zajęć socjoterapeutycznych i profilaktycznych	40	40	39	40
Środki finansowe przeznaczone na organizację kolonii w zł.	47.723,36	52.772,97	49.565,16	50.731,47
Liczba dzieci z dofinansowaniem zielonych szkół	65	60	75	78
środki finansowe przeznaczone na zielone szkoły w zł.	7.800,-	7.900,-	9.880,-	9.745,-
liczba rodzin z problemem alkoholowym w których pomoc realizował MOPS	51	46	34	23
Liczba osób w tych rodzinach	135	113	77	46

Sporządzono w oparciu o dane w sprawozdaniach UM i MOPS

Tabela 26 Działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2012-2015

Wyszczególnienie	Rok2012	Rok2013	Rok2014	Rok2015
Liczba posiedzeń Komisji	17	16	14	17
Liczba wydanych postanowień	286	315	256	271
L.osób wezwanych na posiedzenia komisji	27	39	22	28
Liczba skierowanych wniosków do biegłego	27	14	9	13
Liczba przeprowadzonych interwencji	27	28	16	19
Liczba wszczętych postępowań	27	28	16	19
Liczba wniosków skierowanych do sądu	20	14	4	11
Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu	12		16	13
Koszty funkcjonowania Komisji i Pełnomocnika	41.303,98	23.198,-	67.993,-	83.807,37

Sporządzono na podstawie sprawozdań UM.

Osoby nietrzeźwe z terenu miasta Wisły umieszczane były w Ośrodku Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku Białej.

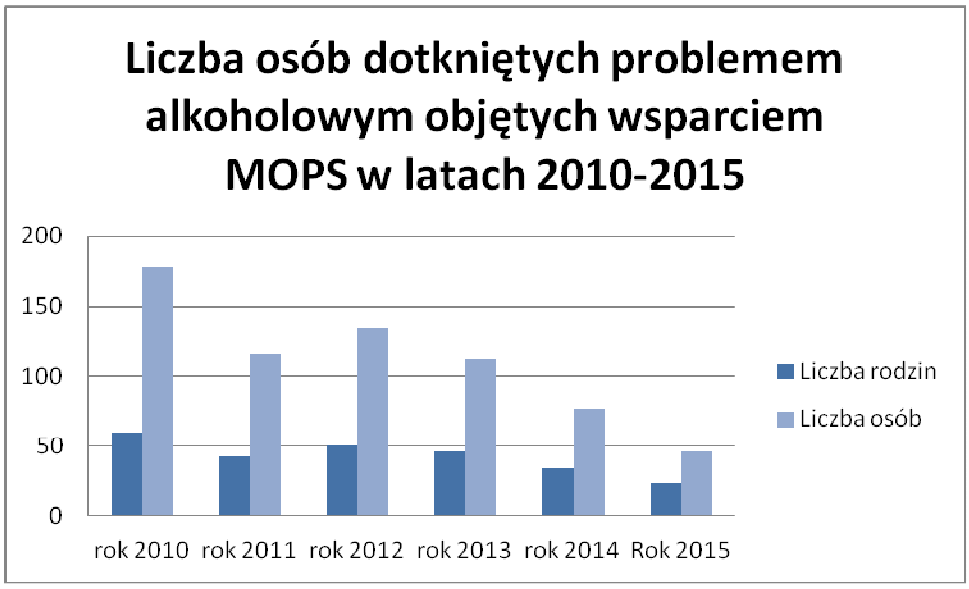
O ilości osób umieszczanych w tej izbie w poszczególnych latach informuje poniższa tabela.

Tabela 27 Liczba osób nietrzeźwych przewiezionych z terenu miasta Wisły do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku Białej

ROK	2012	2013	2014
liczba osób nietrzeźwych przewiezionych do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w B-B	43	60	30

Sporządzono w oparciu o dane w sprawozdaniach z działalności Komisji UM

Liczbę osób dotkniętych problemem alkoholowym w których realizowane były świadczenia pomocy społecznej na przestrzeni lat 2010-2015 obrazuje poniższy wykres.

III.8. Narkomania

Narkomania to stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku, czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Narkomania jest bardzo niepokojącym problemem społecznym dotyka głównie młodego pokolenia, z którym każde społeczeństwo wiąże duże nadzieje na przyszłość. Najważniejsze jest ograniczanie dostępności do narkotyków oraz edukacja z zakresu szkodliwych następstw ich zażywania.

III.9. Starość

Starość jest nieubłaganym ludzkim przeznaczeniem. Każdy człowiek w miarę upływu lat coraz częściej myśli o własnej starości, lecz stara się jak najczęściej uciekać od tych myśli. Dla części osób starość może być produktywna, pogodna natomiast dla innych może być okresem trudnym, smutnym, przykrym i uciążliwym. Starość nie powinna być utożsamiana z upadkiem sił fizycznych i psychicznych człowieka, ze stanem schorowania i niedołężności. Taki wizerunek starości krzywdzi ludzi starych. Procesy degeneracyjne nie tak szybko ograniczają sprawność zdrowego organizmu, zwłaszcza, gdy chodzi o normalne, codzienne zadania. Starzenie się jest to naturalny, długotrwały i nieodwracalny proces fizjologiczny, zachodzący w osobniczym rozwoju żywych organizmów w tym także człowieka. Starzenie się ma charakter zjawiska dynamicznego, przebiegającego w czasie. Starość(= wiek starczy) jest to końcowy okres starzenia się. Starość jako okres życia jest pojęciem statycznym.Za początek starości przyjmuje się umownie 60 lub 65 rok życia. Starość nieuchronnie kończy się śmiercią. Proces starzenia się nie jest wynikiem działania jakiejś jednej, nawet istotnej przyczyny, lecz rezultatem splotu wielu czynników biologicznych, środowiskowych i społecznych, których działanie zbiega się w czasie trwania życia ludzkiego

Starzenie biologiczne cechuje stopniowe wygasanie funkcji poszczególnych narządów, przy jednoczesnym wykorzystaniu mechanizmów kompensacyjnych, które umożliwiają zachowanie stałości środowiska wewnętrznego(homeostazy), a tym samym zachowanie życia.

Na całym świecie starzeje się społeczeństwo tak samo jest w Polsce. Problem ten dotyka też miasta Wisły. Wypracowanie strategii działań przyszłościowych dla tej grupy mieszkańców naszego miasta jest, również konieczne. Wśród osób starszych, które nie radzą sobie z samodzielnie realizowane są przez zatrudnione w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiśle opiekunki, usługi opiekuńcze. Jednak w przypadku konieczności sprawowania opieki całodobowej są one niewystarczającą formą wsparcia. Istnieje potrzeba skierowania takich osób do całodobowej placówki opiekuńczej.

Na terenie miasta Wisły nie ma domu pomocy społecznej ani domu dziennego pobytu dla

osób starych. Osoby takie kierowane są do tego placówek poza teren Wisły. Tradycyjnie corocznie na początku każdego roku kalendarzowego organizowane jest noworoczne spotkanie seniorów, na które zapraszani są mieszkańcy, którzy ukończyli 80 rok życia. Spotkania odbywają się z udziałem przedstawicieli władz miasta. Osoby starsze odwiedzane są przez przedstawicieli gminy przy okazji ich jubileuszy pożycia małżeńskiego czy rocznic urodzin.

Liczbę osób starszych zamieszkałych w Gminie Wisła przedstawia tabela obrazująca wiek mieszkańców w części dotyczącej demografii.

III.10. Prognoza Problemów Społecznych

Zmieniająca się sytuacja demograficzna oznacza - w perspektywie do roku 2024, tj. ubytek dzieci i młodzieży w stosunku do sytuacji dzisiejszej, oznacza zmniejszone zapotrzebowanie na infrastrukturę oświatową a jednocześnie umożliwi bardziej indywidualne podejście do potrzeb tej grupy wiekowej. Należy także spodziewać się wzrostu liczby osób w wieku senioralnym i w związku z tym konieczność powstawania ośrodków - szczególnie z obszaru opieki adresowanych do tej grupy wiekowej. W perspektywie roku 2024 liczba osób w wieku senioralnym będzie systematycznie wzrastała. Należy podejmować działania zarówno w obszarze opieki jak i aktywizacji osób w wieku senioralnym. W zakresie opieki decydujące o możliwości jak najdłuższego przebywania w dotychczasowym środowisku są rozwinięte usługi opiekuńcze, sieć ośrodków wsparcia dziennego oraz dostosowana do potrzeb mieszkańców infrastruktura ochrony zdrowia. Osoba, która z powodu stanu zdrowia, nie może przebywać w miejscu zamieszkania winna trafić do placówki całodobowej dostosowanej do jej indywidualnych potrzeb. Mając na uwadze wzrost liczby osób starszych w najbliższych latach należy zadbać o rozwój liczby miejsc całodobowego pobytu w tym sieć placówek rodzinnych, stwarzających osobom starszym najdogodniejsze warunki do pobytu. W obszarze aktywizacji należy zadbać o wyrównanie dostępu do usług społecznych, np. klubów, placówek edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjno-sportowych. Rozwijające się wraz w wydłużającym się życiem choroby otępienie, np. choroba Alzheimera, będą skutecznie ograniczały wydolność opiekuńczą rodzin.

Wraz ze starzeniem się populacji wzrasta liczba osób niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne są bardzo zróżnicowaną grupą, konieczna jest zatem polityka, która będzie respektować tę różnorodność. Szczególnej uwagi wymagają osoby o złożonych, wielorakich potrzebach uzależniających je od pomocy innych oraz ich rodziny. Niepełnosprawni są często gorzej wykształceni, co zdecydowanie utrudnia ich funkcjonowanie na rynku pracy. Rodziny posiadające niepełnosprawne dzieci wymagają szczególnej uwagi jeżeli chodzi o ich edukację i aktywny udział w społeczeństwie. Sporych wysiłków wymaga rehabilitacja społeczna i zawodowa osób chorych psychicznie, których systematycznie przybywa, oraz budowa dla tej grupy osób systemu wsparcia.

Przy zakładanej do roku 2024 wzrastającej liczbie osób niepełnosprawnych należy zadbać o indywidualizację rozwoju dla osób pozostających w wieku aktywności zawodowej i zindywidualizowaną rehabilitację i opiekę dla niepełnosprawnych w wieku poprodukcyjnym. Wzrastająca systematycznie liczba osób niepełnosprawnych wymaga dostosowania miasta do potrzeb tej grupy społecznej, co oznacza systematyczną likwidacje barier architektonicznych ale także mentalnych.

System opieki nad dzieckiem pozbawionym właściwej opieki rodziców winien dalej rozwijać się zgodnie z potrzebami społecznymi, czyli m.in. proponować działania profilaktyczne i osłonowe dla rodzin niewydolnych wychowawczo, tak by jak najdłużej utrzymać dziecko w środowisku rodzinnym. W sytuacji, w której dziecko musi opuścić dom rodzinny, winno się nadal pracować z rodziną, by umożliwić dziecku powrót do niej.

Mając na uwadze aktualne tendencje społeczne należy założyć, że do roku 2024 nadal problemem społecznym będzie rozpad rodzin i opieka na dzieckiem pozbawionym rodziny. Kryzys rodziny przekładający się na upośledzenie jej funkcji wychowawczych winien zaktywizować system pomocy społecznej do aktywności szczególnie w rozwoju pracy socjalnej oraz asystentury rodzin. Wzmacnianie rodziny, wraz z rozwojem atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego adresowanych do dzieci i młodzieży, winno przełożyć się na ograniczenie rozwoju zachowań patologicznych jak np. rozbojów, sięganie po alkohol, dopalacze, itp.

Analizując kwestie przemocy w rodzinie, wydaje się, że o ile jej poziom nie będzie w najbliższych latach wzrastał, to wraz ze wzrostem świadomości społecznej, coraz więcej przypadków przemocy będzie ulegało ujawnieniu. W związku z powyższym instytucje pomocowe muszą wykazać aktywność w przychodzeniu z pomocą zarówno ofiarom przemocy, jak i poprzez stosowne programy psychologiczne jej sprawcom.

Zważywszy na sytuację społeczno-gospodarczą należy zauważyć, że skala ubóstwa i bezdomności w perspektywie do roku 2024 może wzrastać, stąd konieczne są działania uprzedzające te sytuacje - oczywiście w tych przypadkach w których jest to możliwe, m.in. poprzez naukę gospodarowania zasobami finansowymi. W najbliższych latach należy upowszechniać aktywne formy pomocy społecznej. W sytuacjach, w których osoby już znajdują się w stanie bezdomności, należy poprzez właściwie skonstruowane zaplecze infrastrukturalne minimalizować skutki tej sytuacji i poprzez właściwie realizowaną pracę socjalną i poradnictwo doprowadzić do usamodzielnienia, czyli wyjścia ze stanu bezdomności. Wydaje się, że w ciągu najbliższych lat uwaga winna skupiać się na formach pomocy w

postaci realizowanej pracy socjalnej, udostępnianiu mieszkań socjalnych, mieszkań chronionych i ośrodków wsparcia.

Pozycja członków rodziny na rynku pracy silnie wpływa na sytuację finansową gospodarstw domowych. W grupie osób, które nie pracowały, można zidentyfikować największy odsetek doświadczających biedy. Sytuacja danej osoby na rynku pracy jest uzależniona od poziomu wykształcenia, płci i wieku. Wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia maleje zagrożenie ubóstwem. Na brak pracy narażone są przede wszystkim:

- osoby o niższym poziomie wykształcenia,
- kobiety, szczególnie te dłużej pozostające bez pracy,
- młodzież wkraczająca na rynek pracy bez lub ze skromnym doświadczeniem zawodowym,
- osoby, które przekroczyły 45-50. rok życia.

W perspektywie do roku 2024 poziom zatrudnienia i stopa bezrobocia będą zależne od kondycji gospodarki krajowej i europejskiej. Wysiłki winny skoncentrować się w tym okresie na rozwoju form zatrudnienia jakie stwarza ekonomia społeczna, w szczególności spółdzielczość socjalna, klub integracji społecznej. Rozbudowa tego typu infrastruktury winna przynieść ograniczenie skutków bezrobocia w grupach szczególnie narażonych na wykluczenie społeczne.

Współpraca instytucji samorządowych i pozarządowych podnosi skuteczność funkcjonowania systemu działającego na rzecz rozwiązywania kwestii uzależnień. Obecność profilaktyki w szkołach, dobrze funkcjonującego lecznictwa odwykowego oraz wyspecjalizowanych organizacji pozarządowych i kościelnych stwarzają szansę na sukcesywne ograniczanie rozmiarów i dotkliwości problemów związanych z uzależnieniami.

W perspektywie 2024 roku, o ile sama skala uzależnień może nie ulegać specjalnym zmianom, o tyle dzięki działalności informacyjnej i promocyjnej realizowanej przez samorząd lokalny i projekty ogólnokrajowe, należy założyć wzrost świadomości mieszkańców miasta w zakresie uzależnień. W kontekście ww. działań ważne na najbliższe lata są programy profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem zażywaniu alkoholu, ale także narkotyków a także profilaktyka HIV/AIDS.

III.11. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest efektywna metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed organizacją. Analizę tą można z powodzeniem zastosować do dowolnego przedsięwzięcia, włącznie z programowaniem strategicznym. Wnikliwe opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Przy

właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określenia celów strategicznych oraz projektów socjalnych. Na podstawie przeprowadzonej analizy i diagnozy sytuacji społecznej połączonej z badaniami ankietowymi dokonano analizy SWOT dla 5 obszarów :

-ubóstwo bezdomność

-niepełnosprawność, zdrowie i starość

-uzależnienia i przemoc w rodzinie

-bezrobocie

-edukacja

ANALIZA SWOT

Obszar Ubóstwo i bezdomność

MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
-Kompetencje i doświadczenie wyniesione z realizacji projektów dofinansowanych ze środków UE, -Położenie geograficzne, walory miejscowości, -Dobrze wyszkolona kadra służb społecznych, -Dobra współpraca w rozwiązywaniu problemów społecznych,	-Bezradność w rodzinach -Ograniczone możliwości podjęcia pracy- brak ofert na rynku pracy, -ograniczona ilość kursów komunikacji publicznej do poszczególnych dolin miasta, -Niewystarczająca ilość środków finansowych na działania niwelujące ubóstwo, -Mała ilość mieszkań komunalnych -Niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych -Brak mieszkań chronionych -Ograniczenie dostępu do dóbr kultury, korzystania z obiektów sportowych z powodu wysokich kosztów uczestnictwa,
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
-Możliwość korzystania ze środków europejskich -Wzrost społecznej świadomości istnienia grup ”społecznie naznaczonych” jako w pełni uprawnionych do aktywnego udziału w życiu kulturalnym, sportowym i społecznym w mieście, -Dostępność ofert przekwalifikowania zawodowego -Stale dokształcająca się kadra służb społecznych,	-Brak motywacji do zmiany, brak wiary w możliwość pozytywnych zmian -Niskie poczucie własnej wartości -Starzejące się społeczeństwo -kryzys rodziny,

Niepełnosprawność, zdrowie i starość

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
-Aktywna działalność senioralnych organizacji pozarządowych, -Dobrze wyszkolona kadra służb społecznych -Funkcjonujące rodziny wielopokoleniowe, -Wspieranie przez samorząd organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci, młodzieży, rodziny i osób niepełnoprawnych, -Odziały integracyjne w placówkach oświatowo-wychowawczych,	-Położenie i warunki klimatyczne --Starzejące się społeczeństwo -Brak specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób chorych psychicznie, -Ograniczone możliwości sprawowania opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi przez członków rodzin, -Ograniczona ilość lekarzy specjalistów, -Brak obiektów kulturalnych (kina, sali widowiskowej, klubów) -Utrudniona komunikacja -Utrudniony dostęp do infrastruktury aktywizującej osoby niepełnosprawne (warsztaty terapii zajęciowej, dzienne ośrodki wsparcia) -Brak infrastruktury wspierającej osoby niepełnosprawne i seniorów tj. domów dziennego pobytu, świetlic, klubów, -Wysokie koszty umieszczania osób w DPS dla Gminy, -Ubożenie osób starszych -Brak aktywności i wycofanie, -Istniejące bariery architektoniczne -Brak integracji osób niepełnosprawnych -Brak mieszkań chronionych,
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
-Możliwości pozyskania środków na dodatkowe działania , -Integracja środowiska osób niepełnosprawnych, -Likwidacja barier architektonicznych, -Propagowanie wśród mieszkańców miasta potrzeby zdrowego i aktywnego stylu życia, -Możliwości realizowania programów aktywizujących środowisko lokalne,	-Ograniczona dostępność do rehabilitacji, -Ograniczona aktywność w związku ze stereotypowym postrzeganiem społecznym osoby niepełnosprawnej i starszej, -Niski poziom świadczeń dla osób niepełnosprawnych, -Zbyt niska społeczna świadomość znaczenia zdrowego stylu życia i aktywności ruchowej

Uzależnienia i przemoc w rodzinie

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
-Realizowane programy i kampanie profilaktyczne wśród dzieci, młodzieży i rodzicom, -Działalność organizacji pozarządowych i grup wsparcia, -Działalność pedagogów i psychologów w placówkach szkolnych,	-Niewystarczający system monitorowania skali problemu uzależnień i przemocy w rodzinie (brak zbliżonych do realnych danych z tego zakresu) -Popularność substancji psychoaktywnych w środowisku młodzieżowym, - Brak dostatecznej infrastruktury pozwalającej na zagospodarowanie czasu wolnego oraz
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
-Alternatywne formy spędzania wolnego czasu -Środki UE 2014-2020 przeznaczone na działania profilaktyczne i walkę z uzależnieniami,	-Niewystarczające środki finansowe na przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy -Akceptowanie i tolerancja,

Bezrobocie

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
-Pozyskiwanie środków zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu, -Realizowane wsparcie specjalistyczne w formie pomocy prawnej i psychologicznej -Dobrze wyszkolona kadra służb społecznych	-Ograniczone możliwości podjęcia zatrudnienia w Wiśle i okolicy, --Występująca „Szara strefa” -Brak aktualnych informacji dotyczących zapotrzebowania na pracowników o określonych kwalifikacjach zawodowych, -Niedostosowana do potrzeb pracowników komunikacja publiczna w poszczególnych dolinach miasta, -słaba motywacja i godzenie się osób długotrwale bezrobotnych z istniejącą sytuacją – brak wiary w możliwość znalezienia pracy
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
-Utworzenie Klubu Integracji Społecznej, -Tworzenie podmiotów ekonomii społecznej -Pojawiające się możliwości nabycia nowych kwalifikacji zawodowych oraz przekwalifikowania zawodowego	-Demografia –starzejące się społeczeństwo -Rozwój „szarej strefy” związany z wysokimi kosztami zatrudnienia,

Edukacja

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
-Dobrze rozwinięta baza szkół podstawowych w mieście, -wykwalifikowana i ustawicznie dokształcająca się kadra pedagogiczna szkół, -Pozyskiwanie środków zewnętrznych na poprawę funkcjonowania placówek edukacyjnych, -Wydłużone godziny pracy przedszkoli i świetlic szkolnych -Funkcjonowanie stołówek szkolnych,	-Brak żłobka -Ograniczona liczba miejsc w przedszkolach -Brak wystarczającej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej w przedszkolach i szkołach
,SZANSE	**ZAGROŻENIA**
-Realizacja programów wspierających -Pozyskiwanie środków unijnych na realizację zadań w placówkach szkolno-wychowawczych,	-Demografia –mała liczba urodzeń -Narastająca biurokracja dotycząca wszystkich aspektów funkcjonowania szkoły, -Bariery mentalne w postrzeganiu uczniów niepełnosprawnych, -Brak stabilności przepisów prawa,

IV. PROGRAM ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE WISŁA W LATACH 2016-2024

IV.1. Misja –cel główny strategii

Misją strategii –celem głównym jest***: Wsparcie rodziny, integracja środowiska lokalnego i partnerstwo w realizowaniu aktywnej polityki społecznej***

W misji, wskazuje się na trzy najważniejsze priorytety, na których zamierza skoncentrować lokalną politykę społeczną.

Rodzina, jako podstawowa jednostka społeczna, pełniąca istotne funkcje zarówno wobec swoich uczestników jak i otaczającej rzeczywistości społecznej, winna cieszyć się wsparciem w każdym obszarze jej funkcjonowania. W trosce o dobro ogółu wspólnota lokalna wspomagać powinna i chronić przed ubóstwem rodziny zranione nieszczęściem choroby, niepełnosprawności, utratą źródeł utrzymania. Uznając jako wartość trwałość rodziny, społeczność przyjąć na siebie musi obowiązek przeciwdziałania pojawiającym się dysfunkcjom zagrażającym rodzinie, a także pomocy rodzinom niepełnym. System pomocy społecznej i system świadczeń rodzinnych musi być szczególnie wyczulony na sytuację materialną rodziny oraz pojawiającą się w nich przemoc, uzależnienia, problemy opiekuńczo-wychowawcze. Swoimi działaniami wspierać ich i pomagać prowadząc do usamodzielnienia.

Integracja, pozwala utrzymać spójność całej społeczności zamieszkującej środowisko,, przeciwdziała wyłączeniu i marginalizacji grup społecznych dotkniętych problemami których własnymi siłami nie są w stanie przezwyciężyć. Przeciwdziałanie powstawaniu enklaw biedy, aktywizowanie osób w wieku senioralnym, rehabilitacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnością, winno być udziałem zarówno instytucji publicznych jak i organizacji pozarządowych.

Partnerstwo, wspólne decydowanie o kierunkach rozwoju, zawiązywanie partnerstw, powoływanie do funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej, winny w ciągu całego okresu programowania przynieść pożądane efekty.

IV.2.Strategiczne cele szczegółowe i działania

1. Cel strategiczny nr 1. Wsparcie rodziny i ograniczenie wykluczenia społecznego dzieci i młodzieży

1.1. Wspieranie działań służących promowaniu wartości rodziny

1.2. Wsparcie rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji

1.3. Rozwój zintegrowanego systemu zapobiegania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży

1.4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy

2. Cel strategiczny nr 2. Aktywizacja i integracja ze środowiskiem lokalnym grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

2.1. Aktywne przeciwdziałanie bezrobociu

2.2. Rozwój ekonomii społecznej i innych form na rzecz integracji społecznej

2.3. Wsparcie i aktywizacja osób bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i uzależnionych

2.4. Rewitalizacja środowisk ulegających marginalizacji społecznej

3. Cel strategiczny 3. Poprawa warunków funkcjonowania i aktywizacja osób niepełnosprawnych i starszych

3.1. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie praw i uprawnień osób starszych i niepełnosprawnych

3.2. Integracja osób starszych i niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym

3.3. Rozwijanie wsparcia i usług pielęgnacyjnych w środowisku

4. Cel strategiczny 4. Partnerstwo na rzecz budowy kapitału społecznego

4.1. Zwiększenie udziału i roli sektora niepublicznego oraz aktywności mieszkańców w realizacji zadań społecznych

4.2. Partnerstwo z sektorem obywatelskim

4.3. Profesjonalizacja służb społecznych

Cel strategiczny nr 1. . Wsparcie rodziny i ograniczenie wykluczenia społecznego dzieci i młodzieży

Cele operacyjne i kierunki działań	Koordynator	Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźnik
1.1. Wspieranie działań służących promowaniu wartości rodziny;				
1.1.1. Edukacja społeczna na rzecz budowania pozytywnego wizerunku rodziny m.in. organizowanie imprez, spotkań Rodziny: konferencje, wystawy, kampanie społeczne, współpraca z mediami	UM	MOPS, UM, Szkoły organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba zorganizowanych warsztatów i konferencji, kampanii. Liczba imprez, festynów. Liczba osób uczestniczących.
1.1.2.Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia wśród mieszkańców miasta	UM	Inne podmioty	Na bieżąco	Liczba organizowanych spotkań, pokazów, itp. Liczba osób uczestniczących.
1.1.3. Promowanie tworzenia miejsc opieki nad dziećmi do lat trzech (żłobek) i dzieci w wieku przedszkolnym	UM	Inne podmioty	Na bieżąco	Liczba przedsięwzięć promujących opiekę. Liczba dzieci objętych opieką, uruchomione nowe placówki
1.1.4.. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych oraz stałe poszerzanie ich zakresu	UM	MZEAS, placówki szkolne	Ne bieżąco	Liczba zajęć i liczba uczestników tych zajęć.
1.1.5. Inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć promujących działania umożliwiające wspólne spędzanie czasu wolnego różnych pokoleń	UM	Jednostki właściwe ds. sportu, rekreacji, kultury	Na bieżąco	Liczba realizowanych zajęć, projektów i programów. Liczba osób uczestniczących.
1.2. Wsparcie rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji				
1.2.1.Opracowanie i realizacja Programu Wsparcia Rodziny	UM	MOPS, organizacje pozarządowe i inne podmioty wskazane w programie	wg opracowanego programu, realizacja coroczna	Zgodnie ze wskaźnikami zapisanymi w programie
1.2.2. Zwiększenie pomocy celowej dla rodzin z dziećmi poprzez zaspokajanie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży (programy dożywiania i wsparcia rzeczowego,	MOPS	MOPS, UM, MZEAS Organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba rodzin objętych pracą socjalną. Liczba realizowanych programów i projektów socjalnych. Liczba dzieci objętych

system stypendialny, organizacja wypoczynku letniego i zimowego)				programem stypendialnym.
1.2.3. Organizowanie przedsięwzięć umożliwiających aktywne spędzanie czasu wolnego przez dzieci z rodzin w trudnej sytuacji materialnej	Jednostki organizacyjne właściwe ds. sportu, rekreacji, kultury UM	MOPS. UM, Jedn.org. ds. kultury, sportu	Na bieżąco	Liczba realizowanych zadań,. Liczba dzieci uczestniczących w projektach.
1.3. Rozwój zintegrowanego systemu zapobiegania uzależnieniom i przemocy wśród dzieci i młodzieży				
1.3.1. Rozwój systemu monitoringu zwiększającego bezpieczeństwo mieszkańców.	Straż Miejska w Wisła	Komisariat Policji Wisła	Na bieżąco	Liczba urządzeń monitoringowych. Liczba realizowanych projektów zwiększających bezpieczeństwo.
1.3.2. Projektowanie i realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w zakresie profilaktyki adresowanej do dzieci i młodzieży)	Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	UM, organizacje pozarządowe i inne podmioty wskazane w programie	Opracowany i realizowany w cyklu rocznym	Wskaźniki przyjęte w programie
1.3.3. Projektowanie i realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i Profilaktyki HIV/AIDS (w zakresie profilaktyki adresowanej do dzieci i młodzieży)	UM	Organizacje pozarządowe i inne podmioty wskazane w programie, MOPS	Opracowywany w cyklu rocznym	Wskaźniki przyjęte w programie
1.4.Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy				
1.4.1. Inicjowanie i udział w kampaniach społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Wisła , UM, organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Wysokość nakładu plakatów, ulotek, informatorów. Liczba uczestników. Liczba kampanii.
1.4.2. Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Wisła , j UM, organizacje pozarządowe i inne podmioty wskazane w programie,	Opracowywany w cyklu wieloletnim – informacja realizacji coroczna	Wskaźniki przyjęte w programie

1.4.3. Profesjonalizacja Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez szkolenia i zajęcia warsztatowe jego uczestników.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Wisła	Na bieżąco	Liczba szkoleń
	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Wisła , UM, organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Wysokość nakładu plakatów, ulotek, informatorów. Liczba uczestników. Liczba kampanii.

Cel strategiczny nr 2 Aktywizacja i integracja ze środowiskiem lokalnym grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cele operacyjne i kierunki działań	Odpowiedzialny	Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźnik
2.1. Aktywne przeciwdziałanie bezrobociu				
2.1.1.Realizacja programów wspierających osoby pozostające bez zatrudnienia w uzupełnieniu lub zmianie kwalifikacji zawodowych umożliwiające znalezienie pracy	MOPS	PUP, UM	Na bieżąco	Liczba osób objętych działaniami w ramach programów, liczba szkoleń zawodowych
2.1.2. Wspieranie samo zatrudnienia i tworzenia nowych miejsc pracy	UM	Podmioty gospodarcze	Na bieżąco	Liczba przeprowadzonych szkoleń, spotkań informacyjnych i innych podejmowanych działań
2.2. Rozwój ekonomii społecznej i innych form na rzecz integracji społecznej				
2.2.1. Działania podejmowane w celu mobilizowania klientów do poszukiwania zatrudnienia i usamodzielniania się - rozwój systemu kontraktów socjalnych i prac społecznie użytecznych	MOPS, UM	MOPS,UM	Na bieżąco	Liczba zawartych kontraktów socjalnych. Liczba osób uczestniczących w pracach społecznie użytecznych.
2.2.2. Rozwój aktywnych form pomocy i integracji społecznej - prowadzenie Klubu Integracji	MOPS, UM	organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba uczestników KIS

Społecznej				
2.2.3. Promowanie zatrudnienia, w tym: subsydiowanego, dla osób zagrożonych i wykluczonych społecznie w ramach realizowanych programów- rozwój ekonomii społecznej	UM ,MOPS	PUP, Podmioty gospodarcze,	Na bieżąco	Liczba podmiotów ekonomii społecznej. Liczba osób objętych zatrudnieniem subsydiowanym.
2.2.5. Aktywizacja i integracja osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	KIS	MOPS ,UM, PUP, organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Procentowy udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Liczba osób pozostających bez pracy objętych działaniami KIS.
2.3. Wsparcie i aktywizacja osób bezdomnych, zagrożonych bezdomnością oraz osób uzależnionych				
2.3.1. Rozwój działań osłonowych szczególnie w okresie jesienno-zimowym	MOPS, UM	Organizacje pozarządowe i inne podmioty, MKRPA	Na bieżąco	Liczba osób bezdomnych objętych pomocą. Liczba osób bezdomnych skierowanych do DPS, ZOL. Liczba indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.
2.3.2. Rozwój i systematyczna modernizacja zasobu mieszkań socjalnych i komunalnych	UM	MOPS	Na bieżąco	Liczba oddanych do użytku lokali socjalnych. Liczba zmodernizowanych lokali.
2.3.3. Podejmowanie działań uprzedzających utratę lokalu mieszkalnego poprzez działania oddłużeniowe (m.in. prace społecznie użyteczne, rozmowy w zakresie gospodarowania budżetem domowym)	UM, MOPS	S.M, organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąc	Liczba osób objętych programem oddłużeniowym. Liczba osób objętych rozmowami.
2.3.3. Realizacja działań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Organizacje pozarządowe i podmioty wskazane w programie	Opracowywany i realizowany w cyklu rocznym	Zgodnie ze wskaźnikami przyjętymi w programie
2.3.4. Projektowanie i realizacja Miejskiego	UM	Organizacje pozarządowe	Opracowywany w cyklu	Zgodnie ze wskaźnikami przyjętymi w programie

Programu Przeciwdziałania Narkomanii i Profilaktyki HIV/AIDS		i podmioty wskazane w programie	rocznym.	
2.4.Rewitalizacja środowisk ulegających ekskluzji społecznej				
2.4.1. Budowa kapitału społecznego w środowiskach zagrożonych ubóstwem poprzez programy aktywności lokalnej	UM, MOPS	organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba realizowanych PAL. Liczba osób objętych PAL.
2.4.2.Promowanie uczestnictwa w imprezach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych poprzez animatorów w środowiskach lokalnych	UM, MOPS	organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba animatorów Liczba osób objętych działaniami.

Cel strategiczny nr 3: Poprawa warunków funkcjonowania i aktywizacja osób niepełnosprawnych i starszych

Cele operacyjne i kierunki działań	Odpowiedzialny	Partner	Termin realizacji	Wskaźnik
3.1. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie praw i uprawnień osób starszych i niepełnosprawnych				
3.1.1. Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych wobec osób starszych i niepełnosprawnych	UM	MOPS, organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba spotkań. szkoleń, warsztatów. Liczba realizowanych projektów.
3.1.2. Rozwój wolontariatu działającego na rzecz pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym	UM	MOPS, organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba spotkań, szkoleń, warsztatów, wolontariuszy
3.1.3. Realizacja Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Wisła, opracowanie dokumentu programowego na kolejne lata	UM	MOPS, Organizacje pozarządowe i inne podmioty wskazane w programie	Opracowywany w cyklu wieloletnim, realizacja coroczna	Wskaźniki przyjęte w programie
3.2.Integracja osób starszych i niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym				
3.2.1. Systematyczny monitoring sytuacji osób starszych w mieście .	MOPS	Organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba rozeznanych środowisk oceniających sytuację i jakość życia seniorów.
3.2.2. Systematyczne działania na rzecz łamania barier ograniczających pełne uczestnictwo osób starszych i niepełnosprawnych w społeczeństwie	UM	MOPS, organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych. Liczba rozwiązań poprawiających komunikację z osobami niepełnosprawnych
3.2.3. Zwiększenie uczestnictwa osób starszych, niepełnosprawnych w sporcie i działalności kulturalnej	UM	MOPS, UM, jednostki kultury i sztuki	Na bieżąco.	Liczba przedsięwzięć organizowanych dla osób starszych i niepełnosprawnych. Liczba osób, które wzięły udział w imprezie.
3.3 Rozwijanie wsparcia i usług pielęgnacyjnych w środowisku				

3.3.1 Rozwój i modernizacja placówek wsparcia dziennego- w tym m.in. domu dziennego pobytu	UM	MOPS	Na bieżąco	Liczba powstałych placówek. Liczba osób objętych usługami.
3.3.2. Rozwój usług wspomagających osoby starsze w miejscu zamieszkania (m.in. opiekuńcze, transportowe, gastronomiczne, pralnicze)	MOPS, UM	organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba osób korzystających z usług
3.3.3. Promowanie rodzinnych form wsparcia, w tym rodzinnych domów pomocy społecznej, tworzenie mieszkań chronionych.	UM	MOPS, Organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba utworzonych mieszkań chronionych i ilość i przyjmowanych rozwiązań organizacyjnych
3.3.4. Systematyczne podnoszenie jakości usług opiekuńczych środowiskowych i instytucjonalnych	MOPS	Organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba nowych rozwiązań. Liczba szkoleń dla osób świadczących usługi opiekuńcze.

Cel strategiczny nr 4: Partnerstwo na rzecz budowy kapitału społecznego

Cele operacyjne i kierunki działań	Odpowiedzialny	Partner	Termin realizacji	Wskaźnik
4.1. Zwiększenie udziału i roli sektora niepublicznego oraz aktywności mieszkańców w realizacji zadań społecznych				
4.1.1. Wspieranie inicjatyw społecznych podejmowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz rozwiązywania i zapobiegania problemom społecznym	UM	Organizacje pozarządowe i inne podmioty.	Na bieżąco	Liczba udzielonych dotacji.
4.1.2. Rozwój poradnictwa zwiększającego samodzielność obywatelską, w tym wspieranie działań na rzecz tworzenia aktywnych środowisk lokalnych oraz wspieranie postaw obywatelskich i lokalnych inicjatyw obywatelskich (wzmocnienie identyfikacji z miejscem zamieszkania i budowanie odpowiedzialności)	UM	Organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba zrealizowanych projektów
4.2. Partnerstwo z sektorem obywatelskim				
4.2.1. Zintensyfikowanie współpracy z partnerami pozarządowymi (powierzanie i wspieranie oraz koordynacja wspólnych działań).	UM	Organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba przekazywanych do realizacji zadań publicznych. Liczba wspólnie realizowanych działań.
4.2.2.Wspieranie rozwoju sektora pozarządowego i wolontariatu	UM	Organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba organizacji pozarządowych współpracujących z gminą. Liczba wolontariuszy.
4.3. Profesjonalizacja służb społecznych				
4.3.1. Wzmocnienie i rozwijanie umiejętności pracowników socjalnych działających na rzecz pełniejszej integracji społecznej klientów pomocy społecznej poprzez systematyczne ich dokształcanie	MOPS	Organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba uczestników szkoleń.
4.3.2. Upowszechnianie informacji o aktualnej ofercie i formach świadczeń pomocowych	UM, MOPS	Organizacje pozarządowe i inne podmioty	Na bieżąco	Nakład materiałów informacyjnych. Liczba informacji na stronie internetowej

V. Finansowanie ,monitorowanie i system aktualizacji strategii

Środki finansowe przeznaczone na realizację strategii będą ujmowane z uchwale budżetowej Rady Miasta Wisła. Źródłami finansowania Strategii będą:

- środki finansowe z budżetu Miasta Wisła,
- środki finansowe z funduszy zewnętrznych, w tym rządowych, pozarządowych, programów celowych i funduszy unijnych,
- środki zaangażowane w partnerstwo publiczno-prawne.

W procesie planowania strategicznego niezbędnym elementem jest monitorowanie, które pozwala stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany. Polega ono na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, a jego celem jest zapewnienie zgodności realizacji zapisów strategicznych z wcześniejszymi założeniami. Monitorowanie dostarcza również danych i informacji pozwalających na przeprowadzenie ewaluacji, która z kolei dotyczy oceny jakości realizacji zapisów strategicznych w stosunku do wcześniejszych założeń. Jej celem jest stałe ulepszanie skuteczności i efektywności działań podejmowanych w oparci o zapisy strategiczne.

Wdrażanie strategii monitorowane będzie na bieżąco przez realizatorów merytorycznych poszczególnych zadań. Informacja nt. realizacji strategii oraz osiągniętych efektów przygotowywana będzie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w formie informacji rocznych.

Informacja roczna zawierać będzie również propozycje nowych rozwiązań bądź modyfikację dotychczasowych działań stosownie do zmieniających się potrzeb.

SPIS TABEL

Tabela 1 Zestawienie grup ekonomicznych mieszkańców miasta Wisły z uwzględnieniem płci. 15
Tabela 2 Podmioty w rejestrze REGON na 10 tyś. mieszkańców w wieku produkcyjnym 15
Tabela 3 Mieszkania oddane do użytku w latach 2013-2014. 16
Tabela 4 Charakterystyka mieszkań zamieszkałych według oddania ich do użytku oraz ich wyposażenia w instalacje na przestrzeni lat 2012-2014 w stosunku do średniej powiatu w udziale procentowym % ogółu ludności. 16
Tabela 5 Zasoby mieszkaniowe Gminy Wisła w latach 2010-2015 16
Tabela 6 Zestawienie dla poszczególnych lat szkolnych 17
Tabela 7 Zestawienie szczegółowe dla poszczególnych placówek oświatowych 17
Tabela 8 Stypendia socjalne dla uczniów 18
Tabela 9 Personel medyczny ze średnim wykształceniem zatrudniony ogółem w powiecie Cieszyńskim na tle Województwa Śląskiego w roku 2013 stan w dniu 31 XII 18
Tabela 10 Personel Medyczny z wyższym wykształceniem zatrudniony ogółem w powiecie Cieszyńskim na tle Województwa Śląskiego w 2013 Roku. Stan w dniu 31 XII.....19
Tabela 11 Przyrost naturalny w Gminie Wisła i gminach sąsiednich w latach 2013-2014 20
Tabela 12 Wykaz wykroczeń i środków karnych wynikających z poszczególnych ustaw 23
Tabela 13 Działania Straży Miejskiej w latach 2013-2015.....23
Tabela 14 Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych przez MOPS w Wiśle w latach 2010-2015 26
Tabela 15 Charakterystyka udzielanej pomocy w zakresie dodatków mieszkaniowych na przestrzeni lat 2010-2015 27
Tabela 16 Wspieranie rodziny i piecza zastępcza 28
Tabela 17 Świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane przez MOPS na przestrzeni lat 2012-2015.....28
Tabela 18 Udzielone przez MOPS w Wiśle świadczenia z zakresu ustawy o pomocy społecznej w latach 2010-2015 31
Tabela 19 Powody przyznania przez MOPS w Wiśle pomocy w zestawieniu za lata 2010-2015 32
Tabela 20 Stopa Bezrobocia w Latach 2003-2015.....46
Tabela 21 Liczba bezrobotnych powiat cieszyński i Miasto Wisła na przestrzeni Lat 2010-2015 46
Tabela 22 Rynek pracy- bezrobocie w Gminie Wisła w latach 2011-2015.....46
Tabela 23 Świadczenia pieniężne z prac społecznie użytecznych 46
Tabela 24 Procedura Niebieskich Kart.....48
Tabela 25 Niektóre wybrane formy działalności prowadzonej wśród osób i rodzin z problemem alkoholowym w latach 2012 do 2015 wraz z kosztami jej prowadzenia 49
Tabela 26 Działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2012-2015 49
Tabela 27 Liczba osób nietrzeźwych przewiezionych z terenu miasta Wisły do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku Białej 50